

ΚΕΡΑΣΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 85 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2003
ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX: 210-88.27.296

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ - ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ 2003

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΦΙΛ. ΣΧΟΛΗ - ΛΑΟΓΡΑΦ.

453 32

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ανακοινώσεις	σελ. 1	Ζούμε πολύ αλλά γεράζουμε	σελ. 13
Λύθηκε το μυστήριο για το άστρο της Βηθλεέμ;	2	με πολλά παράπονα	
Έντονες αντιδράσεις για τα Υ/Η	3	Ιστορική Σελίδα-Αφιέρωμα-Πολιτικό	15
Εθνικό Πάρκο Β. Πίνδου	3	Μνημόσυνο στους μάρτυρες της Μαζαρακιάς και της Γκρόπας	
1821 - Καρπός της μεγάλης πίστης του γένους μας	5	Σελίδα Λαϊκής Παράδοσης	24
Κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια η γέφυρα της Πουρνιας	8	Μόνο ο Θεός μπορεί	26
Η κοπή της πίτας και η χοροεσπερίδα της Αδελφότητας	10	Εκλογές στην Ομοσπονδία μας	28
		Ένα στερνό αντίο	30
		Κοινωνική ζωή	31
		Πήραμε συνδρομές - ενισχύσεις	32

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ» Ιδιοκτησία - Έκδοση : ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Αγίας Παρασκευής Κονίτσης - Ιωαννίνων

Υπεύθυνος : Ο εκάστοτε πρόεδρος της Αδελφότητας

Συντάκτης : Τάκης Σαμαράς, τηλ. 210-7770556

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	:	Βασίλης Γκούτσιος	τηλ. 210-2221814
Αντιπρόεδρος	:	Γιώργος Παπανικολάου	» 210-8064197
Γραμματέας	:	Κώστας Παπανικολάου	» 210-8051696
Ταμίας	:	Αποστόλης Γαλάνης	» 210-8021837
Έφορος	:	Γιώργος Παναγιώτου	» 210-6141634
Υπεύθ. πολιτ.	:	Ανέστης Κοταδήμος	» 210-2480234
Υπεύθ. Τύπου	:	Γιάννης Στρατσιάνης	» 210-2430933

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μια μεριά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται.

Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΥΡΩ 10 – ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 – ΑΥΣΤΡΑΛ. 30 – ΜΑΡΚΑ 35

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης

Κ. Φλώρη 3-5 – 113 62 Κυψέλη, τηλ./fax: 210-88.27.296

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Δεκαήμερο Πασχαλιάς στο χωριό μας
(Μ. Πέμπτη 24/4 - Κυριακή του Θωμά 4/5).

Η Αδελφότητα θα μισθώσει ΠΟΥΛΜΑΝ.

Για θέσεις στον Ανέστη Κοταδήμου, τηλ. 210-2480234.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας αρχίζει προσπάθειες επαναδραστηριοποίησης της Τράπεζας αίματος. Θερμά παρακαλεί όλα τα ικανά μέλη της Αδελφότητάς μας που μπορούν να δώσουν λίγο αίμα, να δηλώσουν συμμετοχή, ώστε να ξαναλειτουργήσει και πάλι η τράπεζά μας. Να μην ξεχνούμε το σύνθημα: «λίγο αίμα σώζει μια ζωή συγχωριανού μας». Ενημερώστε την Αδελφότητα προηγουμένως.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μην ξεχνάτε να στείλετε τη συνδρομή σας· σ' αυτή στηρίζεται και η Αδελφότητά μας. Περιμένουμε συνεργασίες για το περιοδικό μας· όλοι μπορείτε να γράψετε κάτι, ειδικά δε από τους νέους και νέες επιστήμονες και φοιτητές.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Αδελφότητά μας διατηρεί παραδοσιακό χορευτικό όμιλο από παιδιά, νέους και νέες. Γράψτε και στείλτε τα παιδιά σας. Είναι μεγάλη τιμή και καμάρι για το χωριό μας. Πληροφορίες στη χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση, τηλ. 210-8620682.

Λύθηκε το μυστήριο για το άστρο της Βηθλεέμ;

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Αλήθεια, αγαπητοί αναγνώστες συγχωριανοί μου, το αστέρι της Βηθλεέμ είναι μύθος ή πραγματικότητα; Πολλά έχουν γραφεί γύρω από αυτό το φαινόμενο και πολλά ακόμη λέγονται: Για τον απλό κόσμο, το αστέρι αυτό φωτίζει με τρόπο μαγικό την πολύ αγαπημένη ιστορία των τριών μάγων της Ανατολής, με τα δώρα φέροντας, για τους αστρονόμους όμως αποτελεί εδώ και χρόνια ένα άλυτο πρόβλημα.

Η ΝΑΣΑ, υπηρεσία αεροδιαστήματος των ΗΠΑ, έχει ένα υπερσύγχρονο ηλεκτρονικό πρόγραμμα με τίτλο «Η ιστορία του σύμπαντος» και ισχυρίζεται πως δίνει την απάντηση. Στην αναπαράσταση του κομπιούτερ, το οποίο έχει επεξεργαστεί δεκάδες αστρονομικά δεδομένα, γίνεται σαφές πως οι πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος βρέθηκαν σε τέτοιες θέσεις την εποχή της γέννησης του Χριστού μας, ώστε να διαμορφώσουν ένα λαμπερό ουράνιο σώμα. Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, το άστρο εμφανίστηκε τον ΙΟΥΝΙΟ του έτους 2 π.Χ. και ήταν αποτέλεσμα της σύγκλισης του Δία με την Αφροδίτη, που οι δύο αυτοί πλανήτες θα πρέπει να δημιούργησαν ένα λαμπρό σύνολο, ορατό όμως στους αμόλυντους ουρανούς πριν από 2000 χρόνια. Οι νέες αυτές αποκαλύψεις ενδέχεται να ρίξουν φως και στο άλλο πολυσυζητημένο θέμα, της ημερομηνίας γέννησης του Χριστού μας,

αφού αρκετοί, κατά καιρούς, μελετητές έχουν υποστηρίξει ότι τα Χριστούγεννα δεν πρέπει να γιορτάζονται στις 25 του Δεκεμβρίου. Πάντως οι αστρονόμοι ανέκαθεν διχάζονταν ως προς το περίφημο αυτό αστέρι που εμφανίστηκε στην Ανατολή. Ως επικρατέστερη θεωρία μέχρι σήμερα είναι

εκείνη των Κινέζων που θεωρεί ότι στη Βηθλεέμ έγινε ορατός ένας κομήτης που εμφανίστηκε τον Μάρτιο του 5 π.Χ. για 70 ημέρες. Η άποψη αυτή καταρρίπτεται από άλλους επιστήμονες, που υποστηρίζουν και αυτοί ότι η εμφάνιση των κομητών ήταν συχνό φαινόμενο πριν από 2000 χρόνια και επομένως δεν θα αποτελούσε ικανό κίνητρο για να ξεκινήσουν από τόσο μακριά οι μάγοι το μακρύ και βασανιστικό ταξίδι τους μέσα στην έρημο.

Η σύγκλιση πάλι των πλανητών Δία και Αφροδίτης είναι σφόδρα πιθανόν να δημιούργησε μεγάλη εντύπωση την εποχή εκείνη, και να της αποδόθηκαν μυστικιστικές προεκτάσεις. Όλες όμως αυτές οι ερμηνείες έχουν κάποιο ίσως νόημα για αυτούς που αποκλείουν το ενδεχόμενο του θαύματος. Γιατί όντως το αστέρι της ΒΗΘΛΕΕΜ για εμάς τους Χριστιανούς της γης ήταν μια ΘΕΪΚΗ έκφραση, και ας ψάχνονται ακόμη οι αστρονόμοι όλης της γης να δώσουν κάποια άλλη εξήγηση στο θεικό αυτό φαινόμενο.

Έντονες αντιδράσεις για τα Υ/Η

Διαβάσαμε στον επαρχιώτικο Τύπο των Ιωαννίνων, ημερ. εφημερίδα «Πρωινά Νέα» της Κυριακής 24 Νοεμβρίου του 2002 πως ο νεοεκλεγείς νομάρχης Ιωαννίνων Αλ. Καχοιμάνης απαίτησε απαντήσεις εδώ και τώρα από το ΥΠΕΧΩΔΕ (κα Παπανδρέου), σχετικά με τα Υ/Η έργα στο νομό Ιωαννίνων. Μάλιστα χρησιμοποίησε πολύ σκληρή γλώσσα. «Ορνιθοσκαλίσματα» χαρακτήρισε τις μεθοδεύσεις και τις πρακτικές που παρατηρούνται γύρω από την κατασκευή των υδροηλεκτρικών έργων στο νομό μας. Εμάς τους Κιρασοβίτες μάς αφορά το μικρό υδροηλεκτρικό έργο κάτω

στον Βουρκοπόταμο, στη θέση «Τζερεμέ», που ενώ ξεκίνησε η όλη μελέτη εδώ και 4-5 χρόνια, ακόμα στις προμελέτες και μελέτες βρίσκεται, καρκινοβατεί ακόμη, ουδεμιά σαφή και καθαρή απάντηση δίνουν οι αρμόδιοι φορείς. Θα γίνει, δεν θα γίνει, είναι τέλος πάντων βιώσιμο το έργο ή όχι; Δώστε, κύριοι, μια τελική απάντηση και όχι κλωθογυρίσματα, τότε λείπουν στοιχεία, τότε θα ξαναγίνουν μετρήσεις, τότε φταίει ο δείνα και τότε ο άλλος. Θα περάσουν δεκαετίες για να έχουμε μια τελική απάντηση; Αναμένουμε.

Τ.Α.Σ.

Εθνικό Πάρκο Β. Πίνδου

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Με αφορμή δημοσιεύματα στον ημερήσιο Γιαννιώτικο Τύπο, για τους φορείς διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, που αφορά άμεσα την περιοχή μας, τα χωριά μας, πληροφορούμε τους αγαπητούς συγχωριανούς τα εξής:

Είναι κατ' αρχήν θετικό το γεγονός για την δημιουργία του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου, σε περιοχές που πρέπει να τύχουν

άμεσης προστασίας και στις οποίες θα δημιουργηθούν άμεσα και φορείς οι οποίοι θα αναλάβουν το έργο αυτό. Στη Β. Πίνδο, οι περιοχές αυτές είναι οι νομοί Γρεβενών και Ιωαννίνων.

Το Εθνικό Πάρκο Β. Πίνδου και η Λίμνη Παμβώτιδα των Ιωαννίνων, είναι τα θέματα της επικαιρότητας των ημερών αυτών, δηλαδή η ίδρυση-σύσταση και λειτουργία των φορέων (ορ-

γανισμών) διαχείρισης προστατευομένων οικοσυστημάτων στις δυο αυτές περιοχές.

Οι οργανισμοί διαχείρισης θα είναι τα «εργαλεία» στα οποία θα καλούνται οι φορείς να συμμετέχουν και να τα χρησιμοποιούν σωστά για να προστατεύσουν και να αναδείξουν τα «προστατευόμενα αντικείμενα», αλλά παράλληλα να συμβάλουν και στην ανάπτυξη αυτών, της Β. Πίνδου και της Λίμνης.

Ο νομός Γρεβενών παίρνει την έδρα του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου και στο νομό τον δικό μας, των Ιωαννίνων, θα λειτουργήσουν τρία (3) παραρτήματα, σε σημεία που θα εξυπηρετούν τους κατοίκους όλης της περιοχής. Την οριστική αυτή απόφαση της Κυβέρνησης ανακοίνωσε ήδη στα Γιάννινα, τον Γενάρη του 2003, η Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ. Κριτήριο ήταν η ισόρροπη ανάπτυξη των περιοχών - περιφερειών - Γρεβενών - Ιωαννίνων. Ειδικά η έδρα θα είναι στο ΣΠΗΛΑΙΟ των Γρεβενών, ενώ τα τρία (3) παραρτήματα στο νομό Ιωαννίνων, θα είναι: Στην Κόνιτσα, στο Κεντρικό Ζαγάρι και στο Μέτσοβο. Όπως σημείωσε η κα Υπουργός, χρειάζεται η συνεργασία των δύο νομών για ενιαία πολιτική αντιμετώπιση. Επιλέχθηκε ο νομός Γρεβενών, για την

έδρα, σαν προσπάθεια ισόρροπης ανάπτυξης, που είναι λιγότερο αναπτυγμένος, και ο νομός Ιωαννίνων, επειδή έχει υποδομές και τα στελέχη που θα διαθέτει να βοηθήσει.

Εμείς επισημαίνουμε δύο πράγματα πολύ σημαντικά για να πετύχει η όλη προσπάθεια που γίνεται: α) Πρώτα-πρώτα χρειάζεται και απαιτείται καλή συνεργασία μεταξύ των φορέων Ο.Τ.Α. που βρίσκονται στην περιοχή προστασίας, και των περιβαλλοντικών οργανώσεων, και β) η χρηματοδότηση της λειτουργίας των φορέων, να είναι εξασφαλισμένη και συνεχής, όχι σήμερα έχουμε, αύριο δεν έχουμε, περιμένουμε στο χρόνο πιστώσεις κ.τ.λ. Και όλα αυτά, βάσει της αναγκαιότητας της κάθε περιοχής.

Τέλος, γίνεται γνωστό ότι το μοντέλο αυτό της ανάπτυξης θα είναι κάτι διαφορετικό, με αποδοτικές δράσεις-ωφέλειες και όταν μιλάμε για προστατευόμενες περιοχές αυτό δεν σημαίνει ότι απαγορεύονται τα πάντα.

Καλά και «αγνά» όλα αυτά, αλλά ο χρόνος θα τα κρίνει, να μην καταντήσουν να γίνουν οικοπάρα. Είδωμεν!!!

1821

Καρπός της μεγάλης πίστης του γένους μας

Επιμ. Κατερίνας Δ. Σαμαρά, φιλόλογου Παν/μίου Αθηνών

Γιορτάσαμε και φέτος πανηγυρικά και μεγαλόπρεπα την 182η επέτειο της Παλλιγγενεσίας του γένους μας, της φυλής μας. Γεννάται όμως μια αλήθεια: Πώς μπορούμε να ερμηνεύσουμε το φαινόμενο αυτό; Μόνο μια εξήγηση είναι δυνατή. Αυτή είναι μόνο η υπέρλογη λογική της πίστης, γιατί ήταν αναμφίβολα καρπός της πίστης ολόκληρου του γένους, της φυλής μας, αφενός στον τριαδικό Θεό μας και αφετέρου στο δίκαιο του αγώνα μας.

Οι νεομάρτυρες της φυλής μας, που μαρτύρησαν για τον Χριστό· ο ανώνυμος φτωχός καλόγερος, που εσύναξε τα Ελληνόπουλα στην υπόγεια κρύπτη ή στην αετοφωλιά του Κρυφού Σχολείου με το τρεμάμενο λιγοστό φως του καντηλιού ή του κεριού. Οι Πατριάρχες και οι Επίσκοποι με το ματωμένο σχοινί, περασμένο στο λαιμό τους από τα αιματοβαμένα χέρια του άγριου Τούρκου ή Τουρκαλβανού δήμιου. Σύσσωμος και σύμψυχος ο Ορθόδοξος κλήρος με τα ιερά σύμβολα υψωμένα, που όλοι τους φλέγονταν από τα ιδανικά της πίστης και το δίκαιο του αγώνα τους.

Οι ανυπότακτοι λεβέντες της κλεφτουριάς ντυμένοι τη λερωμένη φουστανέλλα, αλλά χιλιομπαλωμένη και φλογοκαπνισμένη, κρεμούσαν τα καρνοφίλια και τις ασημένιες μπαλάσκες τους στα πάντοτε θαλερά κλαδιά του δέντρου της πί-

στης μας. Ο διάκος με σηκωμένο το φλάμπουρο ψηλά, υπερήφανα· ο Γερο-Κολοκοτρώνης ορμούσε ακάθεκτος στη μάχη με το άτι του· ο σεμνός Μακρυγιάννης με ολόγιομο από σπαθιές κορμί του, ριχνόταν με κραυγές στο πανηγύρι του πολέμου, γιατί ποτέ του δεν σκλήρυνε την καρδιά του η απιστία. Οι Μανιάτισσες με το δρεπάνι, οι Σουλιώτισσες με το καρνοφίλι, η Μπουμπουλίνα με τα κανόνια των καρραβιών της, αλλά και όλος ο Ελληνισμός, όλος ο απροσκύνητος λαός, του κάμπου, των βουνών, των νησιών, που σήκωνε το βάρος του άνισου πολέμου, γίνονταν, χάρη στην πίστη που φλόγιζε τα στήθη τους και γινόταν ο φόβος και ο τρόμος των απίστων αγαρηνών, αλλά και στη βεβαιότητα για το μεγάλο δίκαιο του πολέμου.

Να μην ξεχνούμε πως την εποχή αυτή κυριαρχούσε στην Ευρώπη η «Ιερά Συμμαχία», των Μεγάλων Δυνάμεων, που αντιδρούσε άμεσα και με όλα τα μέσα σε κάθε φιλελεύθερη κίνηση. Αν καμιά φορά εκινούνταν σε κάποια βοήθεια των απελευθερωτικών κινημάτων, απέβλεπαν μόνο και μόνιμα στο δικό τους συμφέρον. Ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας, Ιωάννης Καποδίστριας, χαρακτήρισε τη Συνθήκη του Λονδίνου της 24/6/1827 (Αναγνώριση της Ελλάδας) σαν ΠΡΑΞΗ «εις την οποία εκάστη των τριών

Δυνάμεων απέβλεψε προς το ίδιο αυτῆς συμφέρον, ουδεμία δε εις το της Ελλάδος».

Ο Μακρυγιάννης, το είπε κάπως αλλιώς, με το δικό του ταπεινό, αλλά σοφό λόγο, στα «Απομνημονεύματά» του. Να έτσι: «Τους κατετρέξαν οι Ευρωπαίοι τους δυστυχείς ἔλληνες. Εἰς τις πρώτες χρονιές εφοδίαζαν τα κάστρα ολοένα διά να μη υπάρχουν. Η Αγγλία τους θέλει να τους κάμει Ἄγγλους με τη δικαιοσύνη την Αγγλική, καθώς οι Μαλτέζοι, ξυπόλητους και νηστικούς· οι Γάλλοι Γάλλους· οι Ρώσοι Ρώσους και ο Μέττερνιχ της Αυστρίας Αυστριακούς, κι ὅποιος τους φάγει ἀπό τους τέσσερους»!

Μέσα σε τέτοια μεγάλη εχθρική ατμόσφαιρα βρέθηκαν οι γενναίοι πρόγονοι του ἔθνους μας το 1821. Νίκησαν ὅμως χάρι στη θερμή-φλογερή πίστη τους στο Θεό και στη βεβαιότητα στο δίκαιο του αγώνα τους.

25 Μαρτίου 1838

Γράψαμε, ὅτι η 25 Μαρτίου είναι πανευφρόσυνη για το ἔθνος μας ημέρα για τους θρυλικούς του αγώνες σε ξηρά και θάλασσα, εφόσον ξαναγεννήθηκε ἀπό την στάχτη των τετρακοσίων χρόνων σκλαβιάς.

Ο βασιλιάς Ὄθωνας, ἔπειτα ἀπό κοινή ευχή των Ἑλλήνων, με Διάταγμα, καθιέρωσε την 25η Μαρτίου ημέρα Εθνικῆς εορτῆς. Αυτό έγινε για πρώτη φορά την 25 Μαρτίου του 1838. Συγκινητικό και συγκλονιστικό το περιεχόμενο του Διατάγματος. Παραθέτουμε ἀπόσπασμά του.

«...Θεωρήσαντες ὅτι η ημέρα

της 25ης Μαρτίου είναι λαμπρά... εις πάντα Ἑλληνα διά την εν αυτῆ τελουμένην εορτήν του Ευαγγελισμού της Υπεραγίας Θεοτόκου, εἶναι προσέτι λαμπρά και χαρμόσυνος διά την κατ' αυτῆν την ημέρα ἑναρξιν τού περὶ της ανεξαρτησίας αγώνος του Ἑλληνικού ἔθνους, καθιερούμεν την ημέραν ταύτην εις το διηνεκές (για πάντα) ως ημέρα Εθνικῆς Εορτῆς...»

Εκατόν ογδόντα δύο χρόνια (182) ἀπό τότε, σκιρτώντες και αγαλλόμενοι εμεῖς οι νεοἔλληνες, γιορτάζουμε αυτῆν μας την Εθνική παλληγενεσία πανηγυρικά και μεγαλόπρεπα, σε πόλεις και χωριά, αλλά και στο εξωτερικό, ὅπου υπάρχουν Ἑλληνες. Πανηγυρικά και μεγαλόπρεπα λοιπόν, εκτός των ὀλίγων χρόνων της Γερμανικῆς κατοχῆς, που τη γιορτάζαμε μυστικά, μέσα στην ψυχή μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΚΙΔΗΣ

Ένας οφειλόμενος φόρος τιμῆς, μια και αναφέραμε την κατοχική περίοδο 1940-1944, επιβάλλει να αφιερώσουμε και λίγες σειρές στον ἑύζωνα **Κωνσταντίνο Κουκίδη**, ὁποῖος την 27 Απριλίου 1941, ημέρα που οι Γερμανοί εἰσήλθαν στην Αθήνα, εθυσίασε την ζωή του υπερασπιζόμενος την τιμή της Ἑλληνικῆς σημαίας. Το περιστατικότο γράφει η Αγγλική εφημερίδα DAILY MAIL της 9-6-1941 ἀπό ανταπόκριση του μετέπειτα ακαδημαϊκού και μεγάλου φιλέλληνα ΝΙΚΟΛΑΣ ΧΑΜΜΟΝΤ, που πέθανε το 2001, ἀπό το Κάιρο της Αιγύπτου, που ἔλεγε: Κάιρο, Κυριακή, του ειδικού

απεσταλμένου μας: «Ο Κώστας Κουκίδης, Έλληνας στρατιώτης, φύλαγε την γαλανόλευκη ελληνική σημαία στην Ακρόπολη, στην Αθήνα, όταν μια ομάδα από ναζί τον πλησίασε. Κρατούσαν την σβάστικα στα χέρια τους. “Κατέβασε τη σημαία” του είπαν, “και ανέβασε τη δική μας”. Ο Κώστας δεν ήξερε τη γλώσσα τους, μα κατάλαβε. Έσφιξε τα δόντια του, έλυσε το σχοινί και αργά άρχισε να κατεβάζει την γαλανόλευκη αμίλητος... Ύστερα, κοντοστάθηκε για μια στιγμή, κάρφω-

σε τα μάτια στον Γερμανό επικεφαλής και απότομα με ένα σάλτο βρέθηκε στο διπλανό βράχο, τυλίχθηκε με την σημαία και ρίχτηκε στο κενό. Διακόσια μέτρα βάθος.»

Με ευγνωμοσύνη, λοιπόν, ας στρέψουμε όλοι εμείς οι νεοέλληνες την σκέψη μας στον αγαθό Θεό πρώτα, τον Εμψυχωτή στους εθνικούς μας αγώνες, κι έπειτα στους αγωνιστές και ήρωες εκείνους, γνωστούς και άγνωστους, που μας καλούν σ' όλους τους χαλεπούς καιρούς να τους μιμηθούμε.

*Της Ελευθερίας τ' άνθη
είναι δώρα του Θεού
που αυξάνουν φυτεμένα
εις τα σπλάχνα του λαού.*

Γ. Ζαλοκώστας

Κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια η γέφυρα της Πουρνιάς

«Στου κωφού την πόρτα, όσο θέλεις βρόντα.»

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Έχουμε γράψει και ξαναγράψει, επισημαίνοντας τον μεγάλο δημόσιο κίνδυνο που αποτελεί η διέλευση πάνω από τη στενή μικρή γεφυρούλα, κάτω στην Πουρνιά, των οδηγών των αυτοκινήτων, πρώτα του ΚΤΕΛ, ύστερα των πούλμαν, των φορτηγών και των Ι.Χ. αυτοκινήτων, εκεί στον επαρχιακό δρόμο Κόνιτσα-Πουρνιά-Αγία Παρασκευή-Φούρκα-Σαμαρίνα. Κατασκευασμένη το 1948 από τον στρατό, για τις τότε στρατιωτικές ανάγκες, στενή και μικρή, πλάτος μετά βίας 2,50 μ., παραμένει και ύστερα από 54 ολόκληρα χρόνια στην ίδια, και χειρότερη βέβαια, κατάσταση, λόγω φθοράς χρόνου, χωρίς να συγκινηθεί ποτέ κάποιος αρμόδιος, ή αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας μας, για λίγο ενδιαφέρον για την γεφυρούλα αυτή. Μια μικρή προέκταση κατά πλάτος χρειάζεται, ώστε οι τροχοί των αυτοκινήτων να

«πατούν» όταν διέρχονται, αντί να αιωρούνται, κατά το ήμισυ, στο κενό, όπως συμβαίνει σήμερα, ενώ οι καρδιές των επιβατών πάνε στην «Κούλουρη». Άξιον απορίας είναι τούτο, ενώ διέρχονται την γεφυρούλα αυτή όλοι οι «τρανοί», βουλευτές, περιφερειάρχης, Νομάρχης, Δήμαρχοι και υπηρεσιακοί παράγοντες, κανείς τους δεν αντιλήφθηκε τον δημόσιο αυτό κίνδυνο, ώστε να μεριμνήσουν αρμοδίως να γίνει αυτή η μικρούλα προέκτασή της, ώστε να μη θρηνήσουμε μια ημέρ ανθρώπινες ζωές; Ψίχουλα χρειάζονται οικονομικά.

Πέραν αυτού, όλο το τμήμα των 10 χιλιομέτρων του επαρχιακού δρόμου από διασταύρωση Εθνικής οδού Κόνιτσας-Κοζάνης (Μπέλες) μέχρι Αγία Παρασκευή, χρειάζεται απαραίτητα συντήρηση, γέμισε λακκούβες, έσπασε το οδόστρωμα, χρόνια έχει να γίνει

συντήρηση και επισκευή. Πού είναι η ΔΕΣΕ Ηπείρου, η Νομαρχία; απούσες όλα αυτά τα χρόνια, και κυρίως μετά την ισχύ του «Καποδιστριακού» νόμου, που ακούσια και αναγκαστικά η Κοινότητα της Αγίας Παρασκευής καταργήθηκε και ενώθηκε υποχρεωτικά με άλλα 23 χωριά στον Δήμο Κονίτσης, πράγμα που το χωριό μας ουδέποτε αναγνώρισε και γι' αυτό αγωνίζεται να παραμείνει, όπως ήταν, και πάλι Κοινότητα. Η σφοδρή αντίδρασή της εκφράστηκε ήδη με τέσσαρις (4) συναπτές ΑΠΟΧΕΣ από τις εκλογικές διαδικασίες, όπως Δημοτικές-Νομαρχιακές του 1998, Ευρωεκλογές του 1999, Βουλευτικές του 2000 και πάλι Δημοτικές-Νομαρχιακές του Οκτωβρίου του 2002, ρεκόρ τύπου ΓΚΙΝΕΣ πρέπει να πάρει.

Συμπέρασμα: Αφού λοιπόν η πολιτεία μας, διά των αρμοδίων εντεταλμένων οργάνων της, δεν ενδιαφέρεται ουδόλως, για ένα τόσο μεγάλο δημόσιο κίνδυνο, όπως είναι η γεφυρούλα αυτή, αλλά ούτε και για την επιβαλλόμενη συντήρηση-επισκευή του δρομίσκου αυτού, που εξυπηρετεί τα τρία ακριτικά μας χωριά, που πρόσφεραν

απροσμέτρητες υπηρεσίες-θυσίες στους πολέμους της πατρίδας μας, ΠΟΥΡΝΙΑ, ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΦΟΥΡΚΑ και το καλοκαίρι και τη ΣΑΜΑΡΙΝΑ, τότε επαληθεύεται η λαϊκή παροιμία «Στου κωφού την πόρτα, όσο θέλεις βρόντα» αλλά και ένα συμπέρασμα ολοφάνερο βγαίνει, ότι όλα αυτά συμβαίνουν για «ΤΙΜΩΡΙΑ» των Κιρασοβιτών, ένεκα του «Καποδιστρια», αλλά αν αυτό τελικά αληθεύει, που ευχόμαστε να μην είναι, τότε τι φταίνει και οι κάτοικοι των άλλων χωριών-γειτόνων, που παίρνει και αυτούς η μπάλα; Ιδού η μεγάλη απορία, ποιος υπεύθυνος θα μας τη λύσει; Θέλουμε να ελπίζουμε πως η νέα Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση θα θελήσει επιτέλους να δώσει την ορθή και σωστή λύση, ώστε να μη θρηνήσουμε κάποια ημέρα ανθρώπινα θύματα, εκεί φτάσαμε!!! Είδωμεν!

Η κοπή της πίτας και η χοροεσπερίδα της Αδελφότητας

Το Σάββατο 15 Φεβρουαρίου, η Αδελφότητα της Αθήνας «Το Κεράσοβο» έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα και πραγματοποίησε τον ετήσιο χορό της, στο κοσμικό κέντρο «7ος Ουρανός» στην Πεύκη Αττικής. Στο κάλεσμα της Αδελφότητας ανταποκρίθηκαν 240 άτομα, Κερασοβίτες και φίλοι του χωριού.

Η βραδιά ξεκίνησε με έναν σύντομο χαιρετισμό του προέδρου της Αδελφότητας κ. Βασίλη Χρ. Γκούτσιου, ο οποίος ευ-

χήθηκε σε όλους τους συγχωριανούς, τα καλύτερα για τις οικογένειές τους, υγεία και προκοπή.

Ακολούθησε η κοπή της παραδοσιακής Κερασοβίτικης πίτας –που φτιάχτηκε και προσφέρθηκε από την κα Βέφα Αν. Κοταδήμου– από τον πρόεδρο της Αδελφότητας, με το φλουρί να πέφτει στην Αδελφότητα Κιάτου. Δυστυχώς, δεν παραβρέθηκε κανένα μέλος της να το παραλάβει.

Δεξιά: Βαλλάδες-Παλπαγιανναίοι. **Αριστερά:** Ζεύγος Β. Ντούρου, αστυνόμου 1962 στο χωριό μας, ζεύγος Ξαγορά-Νταγκουβάνου. Δ. Σαμαράς, ζεύγος Πούλιου-Τσαγιάννη, κόρη Δ. Σαμαρά και φιλικό ζευγάρι.

Στη συνέχεια έγινε η καθιερωμένη βράβευση των νέων Κερασοβιτών, που πέτυχαν στις περσινές πανελλήνιες εξετάσεις, από το Δ.Σ. που περιλάμβανε έναν έπαινο με ένα συμβολικό δώρο.

Η γιορτή τελείωσε τις πρώτες πρωινές ώρες με το πολύ καλό μουσικοχορευτικό πρόγραμμα του κέντρου.

Στη γιορτή του χωριού μας, παρότι είχαν καλεστεί όλοι οι βουλευτές του νομού Ιωαννίνων, εντούτοις δεν παραβρέθηκε κανείς για να τιμήσει πρώτα το χωριό μας και μετά εμάς, τους Κερασοβίτες. Χαιρετισμό απηύ-

θυναν, μέσω επιστολής, οι βουλευτές, του ΠΑΣΟΚ κ. Κάρολος Παπούλιας και της Ν.Δ. κ. Αντώνης Καλογιάννης.

Αλγεινή εντύπωση μας προκάλεσε το ότι, η πρόσκληση που στείλαμε στο προεδρείο της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Κονίτισης, δεν βρήκε την ανταπόκριση που επιθυμούσαμε, με αποτέλεσμα να μην παραβρεί κανένα της μέλος στη γιορτή του χωριού, εκτός του μέλους της Αδελφότητάς μας, τέως προέδρου Δ. Σαμαρά.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αθηνών «Το Κεράσοβο» ευχαρι-

Μέλη του Δ.Σ. επιδίδουν συγχαρητήρια βράβευση στον πατέρα του επιτυχόντα φοιτητή Κώστα Αθ. Σκαλωμένου.

στεί τη διεύθυνση τους καλλιτέχνες και το προσωπικό του κέντρου «7ος Ουρανός» για την άριστη εξυπηρέτηση, το εξαιρετικό μενού, το καλό πρόγραμμα και την αμέριστη συμπαράστασή του στην πραγματοποίηση και του φετινού χορού μας.

Γιάννης Γ. Στρατσιάνης

Υ.Γ. Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας Αθηνών δεν κρύβει την απογοήτευσή του, από τη μη συμμετοχή πολλών Κερασοβιτών και κυρίως των νέων του χωριού μας, τόσο στον ετήσιο χορό όσο και στις άλλες δραστηριότητες της Αδελφότητας.

Αναμφισβήτητα, η επιλογή του ίδιου κέντρου με πέρυσι, μπορεί να λειτούργησε ανασταλτικά αλλά πιστεύουμε ότι κριτήριο της συμμετοχής μας στις δραστηριότητες που αναπτύσσει η Αδελφότητα, πρέπει να είναι η προσωπική μας παρουσία και συνεισφορά και όχι οι μουσικοχορευτικές μας προτιμήσεις. Ένα είναι βέβαιο, όταν στηρίζουμε το έργο της Αδελφότητας στηρίζουμε την πρόοδο του χωριού μας.

Σ.Σ.

Μετά τον σύντομο χαιρετισμό του Προέδρου Β. Γκούτσι-

ου, χαιρετισμό απηύθυνε και ο Πρόεδρος της προηγούμενης Διοίκησης της Αδελφότητάς μας και συντάκτης του περιοδικού μας «ΚΕΡΑΣΟΒΟ», Δημήτρης Ανδρ. Σαμαράς, ο οποίος ευχήθηκε ο καινούργιος χρόνος 2003 να χαρίζει σε όλους μας υγεία, ευτυχία, ειρήνη και πρόοδο-προκοπή.

Τόνισε ιδιαίτερα την χαρά που αισθανόμαστε απόψε όλοι εμείς οι Κιρασοβίτες, «Κοσοβάρους» μας ονομάζουν οι Γιαννιώτες, λόγω «Καποδίστρια», αφού ανταμώσαμε απόψε δώ για πρώτη φορά, στη μεγάλη αυτή συγκέντρωση μετά από 223 (2003-1780) ολόκληρα χρόνια, δηλαδή 8 γενιές, οι Ραχοβίτες-Βαλλάδες-Παπαγιανναίοι και Πούλιοι-Τσαγιανναίοι με τους σημερινούς (εμάς) αλαργηνούς, βέβαια, συγγενείς τους-συγχωριανούς. Χαράς ευαγγέλια!!!

Του χρόνου ευχόμαστε να έχουμε μαζί μας και άλλα παλιά γένη-φάρες-σόια από το Ριάχοβο, τον Πέρα Μαχαλά και τη Λόγκα-Κιράσοβο. Όλοι μας είμαστε γονίδια της αυτής φυλής, ελληνικοτάτης γενιάς των Πελασγών-Δωριέων Λύγκων, Τραγασσαίων-Μολοσσών του Λύγκου-Λυγκώνα ή Σμόλυγκα της Ηπείρου.

Ζούμε πολύ, αλλά γεράζουμε με πολλά παράπονα

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Όλοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, ότι ο πληθυσμός της χώρας μας γερνάει, δηλαδή γεράσκει, πλην όμως ζούμε πολύ, περισσότερο από τα παλιά χρόνια. Έχουμε μακροημέρευση. Σε 20 χρόνια, ένας στους τέσσερις Έλληνες θα είναι ηλικιωμένος, ενώ η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης –σήμερα είναι 88 χρόνια για τους άντρες και 81 για τις γυναίκες– πολλαπλασιάζει τις ευθύνες της κοινωνίας και της επιστήμης –γεροντολογίας– για την διασφάλιση μιας κάποιας ποιότητας ζωής στην λεγόμενη τρίτη ηλικία (άνω των 65 ετών). Οι στατιστικές δυστυχώς σήμερα δείχνουν ότι το 45% των ηλικιωμένων, δηλαδή περίπου το ήμισυ, εμφανίζει συμπτώματα κατάθλιψης, ενώ όλο και περισσότεροι συνάνθρωποί μας διαβιούν μακριά από τις οικογένειές τους, με τη φροντίδα τους εμπιστευμένη στα χέρια αλλοδαπών γυναικών, κυρίως από τη Βουλγαρία, Ρουμανία και Ουκρανία. Τα άτομα αυτά της τρίτης ηλικίας έχουν άμεση την ανάγκη της αγάπης μας και όχι το ενδιαφέρον μας από απόσταση, αυτοί στα χωριά μας και εμείς στις πόλεις μας.

Με την μακροημέρευση που προαναφέραμε, οι κάτοικοι της χώρας μας βρίσκονται, τόσο οι άντρες όσο και οι γυναίκες στην πρώτη «δεκάδα» παγκοσμίως, όσον αφορά τον προδρο-

κιμο χρόνο ζωής. Ειδικότερα στην Ευρώπη, πρώτες βρίσκονται οι Σκανδιναβές, μετά οι Ελληνίδες, που βρίσκονται στο ίδιο «σκαλοπάτι» με τις Ιταλίδες και τις Ολλανδέζες. Τώρα, για τους άντρες, οι Έλληνες (αν και είναι φανατικοί καπνιστές) κατορθώνουν εν τούτοις να βρίσκονται στην 3η θέση, αφού προηγούνται οι βόρειοι Σουηδοί και Νορβηγοί.

Τα άτομα άνω των 65 ετών, αποτελούν σήμερα το 16,5%-17%, ενώ υπολογίζεται ότι το 2020 θα φθάνουν το 25%. Τα στοιχεία αυτά έχουν ανακοινωθεί από την πρόεδρο της Ελληνικής Γεροντολογικής και Γηριατρικής Εταιρείας κα Μερόπη Βιτολάκη-Παρασκευά σε συνέντευξη Τύπου το 2001.

Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα των ατόμων της τρίτης ηλικίας είναι αυτό της απομάκρυνσής τους από τον στενό κλοιό της οικογενειακής θαλπωρής-αγάπης. Και αυτό, εξαιτίας κυρίως της αλλαγής τρόπου ζωής των απογόνων τους. Ποιος και ποια από εμάς τους Κιρασοβίτες, τους μεγαλύτερους, δεν θυμάται και δεν αναπολεί στη μνήμη του, τα χρόνια προ του 1965, όπου όλη η οικογένεια, παππούς, γιαγιά, νύφη, παιδιά-εγγόνια, ζούσαν κάτω από την ίδια στέγη, στο ίδιο σπίτι, στην ίδια γωνιά, κοντά στο ζεστό τζάκι το χειμώνα,

πρώτα, δεξιά-αριστερά, στις κόγχες, ο παππούς-γιαγιά, ύστερα εμείς τα παιδιά-εγγόνια και στη μέση στο «σκαμνί» η μάννα μας, σκαλίζοντας κάθε τόσο και λιγάκι τα χλωρά ξύλα που δεν έκαιαν τόσο εύκολα, αλλά μαύριζαν και κάπνιζαν: παλιές θύμησες και αξέχαστες.

Υπογραμμίστηκε από την κα Πρόεδρο και εμείς το γνωρίζουμε καλύτερα από κάθε άλλον, αφού το ζήσαμε, όπως γράφτηκε πιο πάνω, ότι οι ηλικιωμένοι θα πρέπει να είναι όσο πιο κοντά γίνεται με την οικογένειά τους, προκειμένου να μην αισθάνονται ότι βρίσκονται στο περιθώριο της ζωής, γεγονός που οδηγεί, πολλές φορές, στην εκδήλωση της κατάθλιψης. Η μοναξιά είναι το χειρότερο πράγμα στη ζωή του ηλικιωμένου ανθρώπου, δεν υποφέρεται. Το ποσοστό της κατάθλιψης φτάνει μέχρι το 45% των ηλικιωμένων. Οι μισοί ηλικιωμένοι πάσχουν από ήπια γνωστική έκπτωση, η οποία σε ένα ποσοστό 10% θα μετεξελιχθεί αργότερα σε Αλτσχάιμερ (πρώιμη άνοια), ενώ στην ηλικία άνω των 85 ετών, φθάνει το 45%. Σημειώνεται πάντως ότι στη χώρα μας υπάρχουν σήμερα 350.000 ηλικιωμένοι άνω των 85 ετών.

Άλλο σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι και αφορά την φροντίδα τους, είναι ότι η φροντίδα αυτή, τα τελευταία χρόνια, έχει πάψει να είναι σε ελληνικά χέρια, αλλά σε... Ρουμάνες, Βουλγάρους, Ουκρανές κ.ά. που εμφανίζονται σαν ειδικευμένες νοσηλεύτριες, χωρίς να εί-

ναι και πραγματικότητα αυτό, με αποτέλεσμα την κακή φροντίδα αυτών.

Τέλος, άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι και αυτό της οικονομίας της υγείας. Στην Ελλάδα και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, τα άτομα άνω των 70 ετών, αποτελούν το 10-12% του πληθυσμού, καταναλώνουν περισσότερο του 25% των δαπανών υγείας, ενώ απασχολούν το 50% των νοσοκομειακών κλινών και ειδικότερα το 25% των κλινών που διατίθενται για οξεία περιστατικά, όπως είναι τα χειρουργικά και καρδιαγγειακά.

Συμπέρασμα: Ευτυχή θα είναι τα σημερινά και αυριανά άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 65 ετών), που θα ζουν κοντά στην οικογένειά τους τα τελευταία χρόνια της ζωής τους, αυτοί οι απόμαχοι στρατοκόποι. Ευχόμαστε να είμαστε και εμείς μέσα σ' αυτούς. Και όχι στους οίκους ευγηρίας. Να έχουμε την τύχη, έστω και φτωχή, των γονιών μας και των προγόνων μας Κιρασοβιτών που έζησαν μαζί με τις οικογένειές τους και αναπαύθηκαν εκεί στα άγια χώματα του χωριού μας και περιμένουν από εμάς να τους ανάψουμε ένα κεράκι στους τάφους τους, όταν επισκεφτόμαστε το χωριό μας.

Νάμαστε βέβαιοι ότι το χαίρονται και αγάλλονται οι ψυχούλες τους, πολλώ μάλλον όταν κυλήσει και ένα πονεμένο δάκρυ στο μάγουλό μας.

Μάνα ο γιος και μάνα ο γέρος,
μάνα ακούς σε κάθε μέρος,
αχ, τι όνομα γλυκό!!!

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Η Σ Ε Λ Ι Δ Α

Αφιέρωμα - Πολιτικό Μνημόσυνο στους μάρτυρες της Μαζαρακιάς και της Γκρόπας... 1941, 1942 και 1944

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στο σημερινό μας σημείωμα θα γίνει και πάλι ένα μικρό αφιέρωμα-πολιτικό μνημόσυνο στους μάρτυρες της κατοχικής περιόδου 1941-1944 Κιρασοβίτες άντρες, αλλά και Πυρσογιαννίτες, της Μαζαρακιάς και της Γκρόπας Θεσπρωτίας. Πρώτη φορά γίνεται αυτό στην τοπική Κιρασοβίτικη ιστορία, ύστερα από 61 ολόκληρα χρόνια εκείνης της σκοτεινής κατοχικής περιόδου, της πείνας, της φτώχειας, της δυστυχίας, της αρρώστειας και της κακουχίας-μαρασμού.

Θεώρησα προσωπικό ιερό χρέος να γίνει αυτό, να γραφούν έστω λίγες γραμμές για τα Κιρασοβίτικα παλληκάρια-άντρες που στα κατοχικά, πεινασμένα και βασανισμένα χρόνια, 1941-1944, ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝ εκεί κάτω στα αφιλόξενα τότε μέρη της ΜΑΖΑΡΑΚΙΑΣ και της ΓΚΡΟΠΑΣ Θεσπρωτίας. Το αμάρτημά τους ήταν, ότι εκεί βρήκαν ένα μεροκάματο, δουλεύοντας και ιδρωκοπώντας όλη τη μέρα σαν κτίστες οικοδόμοι της άμορφης πέτρας, του ακατέργαστου λιθαριού, για τον επιούσιο άρτο της οικογένειάς των, των παιδιών των, ή προσπαθούσαν να αγοράσουν λίγο

λάδι ή αλάτι, πουλώντας, όσο-όσο, ό,τι πολύτιμο είχαν, που θα αντάλλασσαν αργότερα στα χωριά της Καστοριάς, της Φλώρινας, των Γρεβενών και της Κοζάνης με λιγοστό καλαμπόκι ή ό,τι άλλο είδος φαγώσιμο έβρισκαν.

Θα είναι επομένως τα λίγα αυτά λόγια μια βαθιά ανθρώπινη έκφραση ευγνωμοσύνης, σεβασμού και τιμής ημών των νεοελλήνων Κιρασοβιτών-τισσών στα πανάξια αυτά τέκνα του χωριού μας, που με το μαρτυρικό τους θάνατο λάμπρυναν και αυτά την νεώτερη ιστορία του χωριού μας που απαρριθμεί 5000 χρόνια ζωής από Πελασγικής-Δωρικής καταγωγής των Λύγκων, Τραγασαίων, Ραχοβιτών-Κιρασοβιτών μέχρι σήμερα, τον 21ο αιώνα. Τους το οφείλουμε, γιατί γνωρίζοντας κανείς την πραγματική αλήθεια, τότε γίνεται πραγματικά ελεύθερος, όπως ευαγγελίζεται η ορθόδοξη πίστη μας.

Ο γράφων θεωρεί πολύ ευτυχή τον εαυτόν του γιατί έλαχε σ' αυτόν η μεγάλη αυτή τιμή να αφιερώσει αυτές τις λίγες σειρές στα άξια αυτά τέκνα του χωριού μας που εδολοφονήθησαν και εμαρτύ-

ρησαν επάνω στα καλύτερα χρόνια της ζωής τους, έστω και αυτής της στερημένης, αφήνοντας πίσω τους νέες γυναίκες χήρες, παιδιά ορφανά και γέρους ανήμπορους γονείς στα τόσο βασανισμένα εκείνα χρόνια της κατοχής του 1941-1944.

Τα όσα θα εξιστορηθούν παρακάτω, βασίζονται σε μελέτες, έρευνες σε αρχεία, επίσημα έγγραφα και σχετική βιβλιογραφία, έτσι προέκυψαν τα εξής:

Οι Αλβανοί που κατοικούσαν στη Θεσπρωτία τα χρόνια της κατοχής 1940-1944, ήταν υπήκοοι Έλληνες Τσάμηδες της Θεσπρωτίας που ετύγχαναν και αυτοί πάντοτε ευνομία και ισοπολιτεία και δικαιοσύνη από την Ελληνική Πολιτεία και πολλές φορές πολύ περισσότερο εκείνης που ετύγχαναν οι ομογενείς μας της περιοχής αυτής, για να μη δίνεται ευκαιρία για διαμαρτυρίες από μέρους των Μουσουλμάνων Αλβανών. Με την πρώτη όμως ευκαιρία που τους δόθηκε με τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, αυτοί, ευθύς αμέσως, τάσσονται φανερά πλέον ως σύμμαχοι των εχθρών μας Ιταλών. Χρησιμοποιούνται από αυτούς σαν οδηγοί, σύνδεσμοι και καταδότες-κατάσκοποι, κυρίως μετά την μικρή υποχώρηση του Ελληνικού στρατού στον παραλιακό τομέα το 1940. Προβαίνουν σε φόνους επιφανών αντρών της Ηγουμενίτσας, καίνε την ίδια την πόλη, λεηλαούν πολλά χωριά από όπου πέρασε τις ημέ-

ρες εκείνες ο Ιταλικός στρατός.

Το μίσος των όμως και η εγκληματικότητα πολλών από αυτούς έγινε φανερή μετά την είσοδο των Ιταλών στην Ελλάδα.

Το μουσουλμανικό στοιχείο της περιοχής σε σύνολο τότε 61.000 κατοίκων, αριθμούσε 18.000 κατοίκους, οι οποίοι κατείχαν τα πιο ευφορώτερα και παραγωγικότερα τμήματα της περιφέρειας, π.χ. Φιλιάτες, Μαργαρίτι, Πάργα, Μαζαρακιά κ.τ.λ. Οι λεγόμενοι αυτοί Τσάμηδες προέρχονται από Χριστιανούς που είχαν εξισλαμισθεί κατά τους 17ο και 18ο αιώνα (1600-1700 μ.Χ). Προφανώς ήταν γαιοκτήμονες και δεν ήθελαν να χάσουν τις ιδιοκτησίες των, να τις πάρουν οι Τουρκαλβανοί, γι' αυτό έγιναν και αυτοί μουσουλμάνοι στη θρησκεία, ώστε να τις διατηρήσουν, πράγμα που επέτυχαν.

Κατά τον πόλεμο του 1940, Ιταλίας-Ελλάδας, και μετά την αισχρή διαγωγή που έδειξαν μερικοί από αυτούς, όχι όλοι, έναντι του Ελληνικού στρατού και του χριστιανικού κόσμου, εναντίον των οποίων επυροβολούσαν από τα νώτα και τα σπίτια τους, το Ελληνικό Κράτος εξαναγκάσθηκε να εξωρίσει τους πιο επικίνδυνους από αυτούς μουσουλάνους στην Κόρινθο και Χίο. Την ενέργεια όμως αυτή του Ελληνικού Κράτους, που δεν ήταν άλλη από στοιχειώδη πρόνοια και ασφάλεια του στρατού, την απέδωσαν οι μουσουλμάνοι στους Χριστιανούς

συγχωριανούς τους, εναντίον των οποίων, όταν επανήλθαν, μετά την κατάρρευση του Ελληνικού Κράτους, άρχισαν να εκδηλώνουν το φοβερό και εγκληματικό μίσος των. Έτσι η Ιταλική κατοχή έδωσε την αναμενόμενη από χρόνια ευκαιρία στα μουσουλμανικά στοιχεία.

Πρώτα θέλησαν να αφαιρέσουν, με τη βία, από τους κατοίκους Χριστιανούς ωρισμένα χτήματα. Οι Ιταλοί βέβαια τους παρείχαν κάθε δυνατή βοήθεια στην αρπακτική αυτή προσπάθειά των. Αργότερα απαίτησαν και ήθελαν ολόκληρη την περιφέρεια, την καταβολή «γεώμορου», δηλαδή χαράτσι, που ήταν δυσβάστακτο, το 1/3 της παραγωγής των, με άλλα λόγια, ό,τι είχε συμβεί και στο χωριό μας τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, το λεγόμενο «αγαλίκι», που ήταν καθαρή ληστεία με το έτσι θέλω και απαιτώ των αφεντάδων-αγάδων της ζωής των Ελληνοραγιάδων.

Η όλη ρήξη και τα πρώτα κρούσματα της ένοπλης σύρραξης, οφείλονταν ακριβώς στις αρπακτικές διαθέσεις των μουσουλμάνων εναντίον των Χριστιανών, αλλά παράλληλα και στη δράση της Αλβανικής και Ιταλικής προπαγάνδας τα χρόνια εκείνα, οι οποίοι τους διαβεβαίωναν ότι κανέναν δεν θα έχουν να φοβηθούν γιατί αυτοί οι ίδιοι θα τους παρείχαν κάθε δυνατή συνδρομή και βοήθεια σε όπλα και ηθική ενίσχυση. Από τότε λοιπόν οι μουσουλμάνοι αυτοί αφηνία-

σαν, έγιναν τυφλά και υπάκοα όργανα της Ιταλικής κατασκοπίας και της Καραμπιναρίας (Χωροφυλακής) και κατέδιδαν κάθε Χριστιανό με τον οποίον είχαν προσωπικές διαφορές, δηλαδή ότι δήθεν ήταν αντιδραστικό και φασιστικό στοιχείο, και έτσι φυλακίζονταν. Αποφυλακίζονταν κανείς μόνον, όταν παραιτούνταν από τα κυριαρχικά του δικαιώματα του αγροκτήματός του, ή τέλος όταν υπέκυπτε στην καταβολή λύτρων στους ισχυρούς της περιοχής του.

Οι Ιταλικές Αρχές κατοχής εξώπλισαν και συντηρούσαν μουσουλμανικές συμμορίες στις περιφέρειες ΓΚΡΟΠΑΣ και ΜΑΖΑΡΑΚΙΑΣ, οι οποίες έγιναν ο φόβος και ο τρόμος των εγκαταστημένων εκεί Χριστιανών. Οι συμμορίες αυτές ενήργουν φόνους, ληστείες, εκβιασμούς και κάθε είδους εκτός νόμου ενέργειες, με την κάλυψη και υπόθαλψη βέβαια της Ιταλικής Καραμπιναρίας, γι' αυτό και προέβησαν σε σειρά προμελετημένων φόνων, αφαίρεση ζωής ανθρώπων και ληστειών στα χωριά της περιοχής που ήταν μικτός ο πληθυσμός τους.

Έχει συνταχθεί μακρύς κατάλογος των θυμάτων και των εγκλημάτων, που δεν θα γίνει ασφαλώς ποτέ πλήρης, ελλείψει ακριβών στοιχείων, δεδομένου ότι απουσίαζε η Ελληνική Διοίκηση από τα μέρη αυτά, ήταν απύσχα ή είχε παραλύσει ολοσχερώς, ώστε να μη μπο-

ρεί να συγκεντρώσει στοιχεία ακριβή για τα όσα εγκλήματα έγιναν από τους μουσουλμάνους εναντίον των Χριστιανών της περιοχής των. Πάντως όμως έχουν συνταχθεί μερικοί κατάλογοι με εξακριβωμένα στοιχεία για τα χρόνια 1941-1944. Μέσα σ' αυτούς μαθαίνουμε:

- Τον Νοέμβριο του 1941, δολοφονούνται και ληστεύονται παρά την Μαζαρακιά από τη συμμορία του Νταλιάν Ρακήπ οι εξής Πυρσογιαννίτες, κοντοχωριανοί μας, που είχαν μεταβεί εκεί για προμήθεια λαδιού και αλάτι: Μιχαήλ ΓΚΟΡΤΣΟΣ, Χρήστος ΠΕΡΩΝΗΣ, Δ. ΤΣΟΥΒΑΛΟΣ, Κλεόβ. ΤΣΕΡΩΝΗΣ και Κων. ΚΟΥΡΛΟΣ.

- Στις 22 του Δεκεμβρίου 1941, δολοφονούνται και ληστεύονται και πάλι από την Πυρσόγιαννη και στη Λάκκα Ηγουμενίτσας οι: Ευθύμιος, Τηλέμαχος και Θεόδωρος ΠΕΡΩΝΗΣ, και Κούλα χήρα Αντρ. ΠΕΤΣΙΝΗ.

- Τον Φεβρουάριο μήνα του 1942, δολοφονούνται στη ΜΑΖΑΡΑΚΙΑ και ληστεύονται οι συγγενείς και συγχωριανοί μας: Σπύρος και Γιάννης ΓΚΟΥΓΚΕΤΑΣ, θειός και ανηψιός, ο δεύτερος απόφοιτος Νομικής Σχολής Αθηνών, ηλικίας 41 και 27 ετών αντίστοιχα, Αποστόλης ΚΟΤΙΝΑΣ, και Αλκιβιάδης Κ. ΚΩΤΟΥΛΑΣ, ετών 27. Φονιάδες αυτών οι Μουσουλμάνοι: Κ. Νταούκ, Ρετζέκ, Μεχμέτ και Α. Ζούμπα. Οι φονιάδες αυτοί, που ήταν

ένοπλα στίφη Αλβανών, ήταν ηλικίας 15 ετών και άνω και βοηθούσαν τους Ιταλούς στις επιθέσεις των κατά των ανταρτικών εθνικών ομάδων, στις έρευνες και συλλήψεις. Ήταν δηλαδή ακόμη αμούστακα παιδιά, αλλά φανατισμένα κατά των Χριστιανών με μίσος για εκδίκηση και φόνο.

- Τώρα, όσον αφορά την δολοφονία, επίσης στη ΜΑΖΑΡΑΚΙΑ, των επίσης συγγενών και συγχωριανών μας αδελφών: Αποστόλη και Κώστα Γ. ΚΥΡΑΤΣΗ, το 1944, δεν έγινε δυνατόν από τον γράφοντα να βρεθούν σε κάποιο κατάλογο γραμμένοι. Αιτία η έλλειψη στοιχείων και η απουσία της Ελληνικής Διοίκησης, ή όπου υπήρχε, είχε παραλύσει ολοσχερώς, ώστε να μη μπορεί να συγκεντρώσει, την εποχή εκείνη, ακριβή στοιχεία για τα εγκλήματα που γίνονταν από Μουσουλμάνους εναντίον των Χριστιανών της περιοχής.

- Όσον αφορά την πρώτη παρέα που δολοφονήθηκαν και ληστεύτηκαν, Σπύρος ΓΚΟΥΓΚΕΤΑΣ, Γιάννης ΓΚΟΥΓΚΕΤΑΣ, θειός και ανηψιός, Αποστόλης ΚΟΤΙΝΑΣ και Αλκιβιάδης ΚΩΤΟΥΛΑΣ, από διηγήσεις μαστόρων συγχωριανών μας, προκύπτει ότι οι άντρες, τα παλληκάρια αυτά, είχαν μεταβεί στη Μαζαρακιά με τα ζώα τους για να αγοράσουν, πουλώντας όσο-όσο ό,τι πολυτιμότερο είχαν, λάδι ή αλάτι τα οποία θα αντάλλασσαν αργότερα στα μέρη της Δυτικής Μακεδο-

νίας με καλαμπόκι, ή ό,τι άλλο είδος φαγώσιμο. Έπεσαν όμως αθώα θύματα των δολοφονικών προθέσεων των Μουσουλμάνων νεαρών, των συμμοριών Νταλιάν Ρακήπ, Κ. Νταούκ, Ρετζέκ, Μεχμέτ και Α. Ζούμπα που δρούσαν στα μέρη αυτά. Αφού τους δολοφόνησαν και τους λήστεψαν (πήραν το λάδι και το αλάτι), τα πτώματά τους τα πέταξαν σε ξηροπηγάδια της περιοχής, τους εξαφάνισαν. Τέτοιο μίσος και φθόνο είχαν μέσα τους, ενάντια του Χριστιανικού πληθυσμού, αν και στη συγκεκριμένη περίπτωση, γνώριζαν ότι δεν πρόκειται για ντόπιους καταοίκους Χριστιανούς που ήθελαν να αποσπάσουν τα χτήματά τους εκεί, αλλά ήταν απλώς προμελετημένες εγκληματικές ενέργειες (πράξεις-δολοφονίες) κατά παντός Χριστιανού με σκοπό και δόλο τις ληστείες και εκβιασμούς.

- Τώρα, όσο αφορά τους αδελφούς ΚΥΡΑΤΣΗ, έχουμε περισσότερες πληροφορίες από αυτόπτες και αυτήκοες Κιρασοβίτες μάρτυρες. Η παρέα των μαστόρων οικοδόμων Αλέξη-Βασίλη ΣΙΑΦΗ, Στυλιανού ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ μαζί με τους αδελφούς ΚΥΡΑΤΣΗ, δούλευαν στο χωριό Ανθούσα της Πάργας. Αφού τελείωσαν, θέλησαν να πάνε στην Ηγουμενίτσα μέσω Πέρδικας. Στο δρόμο άλλαξαν σκέψη (το πεπρωμένο φυγείν αδύνατο), και ακολούθησαν το δρόμο Μαργαρίτι-Μαζαρακιά, με τα ζώα φορτω-

μένα λάδι και αλάτι, οι κόποι, η αμοιβή της σκληρής μαστόρικης πετράδικης δουλειάς (αμοιβή σε είδος). Το λάδι μεταφέρονταν μέσα σε τουλούμια (γίδινα ασκιά), κατάλληλα όμως επεξεργασμένα, τα οποία, λόγω ρουπακιών στο δρόμο, έσταζαν. Στη Μαζαρακιά, αφού έφτασαν, αγόρασαν καινούργια και συνέχισαν το δρόμο της επιστροφής. Ανηφόριζαν προς ψηλά το βουνό (από εκεί πέρασε και ο γράφων το καλοκαίρι του 2002 γυρίζοντας από Λευκάδα). Σε κάποιο ύψος της βουνοπλαγιάς, τους είχαν στήσει καρτέρι οι Τουρκοτσάμικες συμμορίες που προαναφέρμε, προφανώς από εκείνους που είχαν αγοράσει το λάδι και αλάτι. Τους σταμάτησαν και τους είπαν, ότι έπρεπε να τους ακολουθήσουν, γιατί ήθελαν να τους οδηγήσουν στον αρχηγό τους για δήθεν έλεγχο των αδειών κυκλοφορίας, εφόσον στα μέρη αυτά δρούσαν από 1942-1943 Εθνικές Ομάδες Ανταρτών του ΕΔΕΣ. Προφανώς εδώ να τους θεώρησαν και σαν σύνδεσμους-κατασκόπους των Ελλήνων Ανταρτών που τους τροφοδοτούσαν εκεί ψηλά στα βουνά. Αντί όμως για τον δήθεν αρχηγό τους, τους οδήγησαν σε άλλο μονοπάτι, πράγμα που αντελήφθηκαν και οι μαστοροί οι ίδιοι, ενώ οι Τουρκοτσάμηδες ληστές μιλούσαν αρβανίτικα και λέγαν να τους σκοτώσουν, να τους ...σουμε τη μάννα τους. Έλα όμως που τα

αρβανίτικα τα γνώριζε ο Ηλίας Κ. Ζήκας, τότε αγόρι 14 ετών, τα λείει στους μαστόρους, στην παρέα, στην ιδιόζουσα όμως διάλεκτο την μαστορική, την κουδαρίτικη, για να μην τον καταλάβουν οι Τουρκοτσάμηδες. Η παρέα κουβεντιάζει τι πρέπει να πράξει, στην κρίσιμη αυτή στιγμή, αφού κινδύνευε άμεσα αυτή η ζωή τους. Ο Κώστας Κυράτσης, σαν θερμόαιμος, κάνει πρώτος απόπειρα κρυφοδιαφυγής προς το Μαργαρίτι, πηδώντας σε κάποιο πρανές σημείο του βουνού. Αυτό βλέποντας οι Τουρκοτσάμηδες, δεν τους πλησίαζαν και πολύ κοντά, άρχισαν να τον πυροβολούν πισώπλατα. Η παρέα των μαστόρων δεν τον είδε να πέφτει κάτω νεκρό-σκοτωμένο. Στη φασαρία αυτή πάνω, η υπόλοιπη παρέα εγκαταλείπει τα ζώα με το λάδι και παίρνει δρόμο για επιστροφή στη Μαζαρακιά, όπου έφτασαν σώοι. Ο Αποστόλης Κυράτσης, ο μεγαλύτερος αδελφός, μη βλέποντας να επιστρέφει ο αδελφός του και μη θέλοντας να εγκαταλείψει αυτόν, ξαναγυρίζει, δηλαδή έμεινε πιο πίσω από την παρέα, για να μάθει για την τύχη του αδελφού του Κώστα. Αυτό ήταν και το μοιραίο λάθος του. Βλέποντάς τον οι εξαγριωμένοι εγκληματίες Τουρκοτσάμηδες τον δολοφονούν και αυτόν. Η παρέα που έφτασε στη Μαζαρακιά, διηγήθηκε τα καθέκαστα, προφανώς και σε καλούς Μουσουλμάνους νοικοκύρηδες, που

συμμερίζονταν τους Χριστιανούς συντοπίτες των, γιατί συνόδεψαν την παρέα πάλι ψηλά στο βουνό, όπου βρήκαν τα ζώα με το λάδι και τα παρέλαβαν, εγγυώμενοι για τη ζωή τους. Η παρέα βρήκε νεκρό τον Αποστόλη, τον έθαψε, ενώ για τον Κώστα δεν βρήκε κανένα στοιχείο ζωής ή θανάτου του. Τι έγινε, κανένας δεν γνωρίζει μέχρι σήμερα, αγνοείται η τύχη του για 59 ολόκληρα χρόνια. Η παρέα των μαστόρων επέστρεψε στο χωριό μας, όπου έφερε τα φοβερά και θλιβερά μαντάτα βυθίζοντας τις οικογένειες των δολοφονηθέντων, τους συγγενείς και όλο το χωριό μας σε μεγάλο, δυσβάστακτο πένθος, γιατί άφησαν χήρες νέες γυναίκες, παιδιά ορφανά και γονείς γέρους και ανήμπορους που όλοι αυτοί εξαρτώνταν από αυτούς τους άντρες, τα παλληκάρια του χωριού μας.

- Τώρα, λίγα λόγια για το ταξίδι Κιράσοβο-Θεσπρωτία-Κιράσοβο-Δ. Μακεδονία-Κιράσοβο.

Αυτό το πήγαινε-έλα-φύγε-γύρισε στη Θεσπρωτία για λίγο λάδι ή αλάτι, γίνονταν τα χρόνια της κατοχής, κρυφά και από απόκεντρα μέρη-δρόμους, ώστε ν' αποφεύγονται τα Ιταλικά και αργότερα γερμανικά φυλάκια ελέγχου, γιατί τους έπαιρναν το λάδι και αλάτι. Τα μέσα μεταφοράς ήταν τα μουλάρια, τα γαϊδούρια, όσοι βέβαια είχαν, αλλιώς το ζαλίκι, δηλαδή το φόρτωμα στην ανθρώπινη Κιρασοβίτικη

πλάτη, ανάλογα βέβαια με τις σωματικές δυνατότητες του καθενός. Το φορτίο υπολογίζονταν σε οκάδες, συν βέβαια τα ατομικά είδη, λίγη μπομπότα ή αλεύρι, και το σκέπασμα, μικρό σάισμα (κουβέρτα μάλλινη, συνήθως γίδινη).

Το δρομολόγιο-πορεία κρατούσε 3-4 ημέρες συνήθως, μέσα σε βροχή, κρύο, χιόνι, κρυοπαγιά που σε τρυπούσε μέχρι το κόκκαλο. Τόπος προορισμού, Φιλιάτες, Πάργα, Μαργαρίτι, Μαζαρακιά κ.τ.λ. όπου θα αγόραζαν λίγο λάδι ή αλάτι, πουλώντας ό,τι πολύτιμο είχαν, προκειμένου αυτό να ανταλλάξουν αργότερα στην Δυτ. Μακεδονία με καλαμπόκι, ή άλλο είδος φαγώσιμο.

Το δρομολόγιο της επιστροφής πάλι το ίδιο, πλην όμως, τώρα πιο επικίνδυνο, γιατί υπήρχε ο μεγάλος κίνδυνος της δολοφονίας και της ληστείας από τους Τουρκοτσάμηδες, τους Ιταλούς και Γερμανούς, αν έπεφτες, κατά κακή τύχη, σε φυλάκια ή μπλόκα Ιταλών και Γερμανών. Αν ήταν καλή η τύχη, γύριζες στο χωριό μας με το λάδι ή το αλάτι. Παραμονή 2-3 ημερών για ξεκούραση και πάλι νέο δρομολόγιο, τώρα προς τα χωριά της Καστοριάς, της Φλώρινας, των Γρεβενών, όπου θα γίνονταν η ανταλλαγή του λαδιού ή αλατιού με καλαμπόκι ή ό,τι άλλο φαγώσιμο. Τούτο το δρομολόγιο ήταν πιο σκληρό, πιο φοβερό, γιατί έπρεπε να διασχίσουν την Πίνδο με όλες

τις χειμερινές αντιξοότητες, την πείνα, την ξεπολυσιά, την γύμνια, την πεζοπορία, το κρύο, παγωνιά, βροχή, χιόνι, και τα άγρια θηρία της Πίνδου. Πορεία βόρεια, βορειοανατολική, αυχένα Βέργου, βρύση Ρωμιού-Γομάρα Σαμαρίνας, Βόιο κ.τ.λ. ή μέσω Επταχώρι-Χρυσή-Καστοριά-Φλώρινα-Χρούπιστα (Άργος Ορεστικό).

Και η δεύτερη αυτή σκληρή δοκιμασία, κρατούε άλλες 3-4 ημέρες πήγαινε και άλλες τόσες να γυρίσουν, πέραν του κινδύνου να πέσουν και εδώ σε φυλάκια και μπλόκα των Ιταλών και Γερμανών με όλες τις συνέπειές που συνεπάγονταν.

Η ανταλλαγή των προϊόντων γίνονταν σε είδος και με τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης. Ένα μέρος λάδι, δύο ή σπάνια τρία καλαμπόκι ή πολλές φορές ένα προς ένα. Αλοίμονο σε όποον είχε τις περισσότερες ανάγκες, ξεπωλούσε όσο-όσο, σπίτι, χτήματα, πολύτιμα είδη και ρούχα για ένα κομμάτι μπομπότα, ψωμί ή λίγες λαχανίδες. Η μαύρη αγορά οργιάζε, κυρίως στις πόλεις. Στα χωριά υπήρχε η αγροτική οικονομία.

Στα χρόνια της κατοχής, πολλοί συγχωριανοί μας, από ανάγκη επιβίωσης, ξεπούλησαν στην Β. Ήπειρο, τις παλιές Κιρασοβίτικες φορεσιές και πολλά οικογενειακά κειμήλια και είδη λαϊκής τέχνης (μπακίρια).

Η επιστροφή είχε τους ίδιους

κινδύνους και βάσανα-κακουχίες, διαρκούσε πάλι 3-4 ημέρες. Το όλο πήγαινε-έλα διαρκούσε 8-10 ημέρες. Πολλοί συγχωριανοί μας, δεν άντεξαν, άλλοι πέθαναν, άλλοι έπαθαν κρυοπαγήματα, άλλοι αρρώστησαν, άλλοι παραμιλούσαν στα γερατιά τους, στις αρρώστιες τους, όπως π.χ. ο μακαρίτης ο πατέρας Ανδρέας Σαμαράς, πο υόταν ήταν βαριά άρρωστος το 1987, παραμιλούσε και έλεγε τα εξής: «δεν σου έλεγα Γιάννη (Ζούκα) να μη φορτώσουμε βαριά το μουλάρι, τώρα κουράστηκε, ιδρωσε και θα το χρυπήσει νταουτσιάς (πνευμονία) και θα ψοφήσει, εδώ στην ανηφόρα της Γκορούσιας (Βόια Κοζάνης)». Πράγματι αυτό είχε συμβεί σε κάποιο δρομολόγιο. Ήταν μικρό (τσιουπλάκι) και το είχαν φορτώσει 80 οκάδες καλαμπόκι. Κουράστηκε και ψόφησε από πνευμονία. Γι' αυτό και ο μακαρίτης στα στερνά του ακόμη το θυμόταν! Ας αναπαύεται εν ειρήνη!!!

Πολλά είναι τα παραδείγματα, αλλά ας ευχόμαστε να μην επαναληφθούν ποτέ. Όσο για τους άντρες-παλληκάρια της Μαζαρακιάς-Γκρόμπας, Κιρασόβου και Πυρσόγιαννης, είναι μάρτυρες που οι μορφές τους θα περνούν πάντα μπροστά, θυμίζοντάς μας την βάρβαρη ξενική κατοχική περίοδο της χώρας μας και τα βασανιστήρια-μαρτύριά τους. Αλλά όχι μόνο αυτοί, αλλά και όλοι οι συγχωριανοί-συγγενείς μας που και αυτοί πλή-

ρωσαν ακόμη και με τη ζωή τους τα δυστυχημένα-πεινασμένα χρόνια της κατοχής του 1940-1941, ν' αναπαύονται οι ψυχές αυτών, αυτή είναι η ευχή μας, σε σκληρές δικαίων και σε τόπους χλοερούς και δροσερούς, «ένθα απέδρα πάσα οδύνη, λύπη και στεναγμός, αλλά ζωή αιώνιος». Αιώνια η μνήμη αυτών.

Υ.Γ. Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι, σας γυρίζω πίσω σε καιρούς δύσκολους-βασανισμένους και ανασύρω αντίγραφα του παρελθόντος, όμως αυθεντικά, βγάζοντας από τη μέση τα εμπόδια και αυτό για να εκτιμήσουμε και να δούμε, σήμερα εμείς οι καλοπερασάκηδες νεοέλληνες Κιρασοβίτες, ολόφωτα τους προγόνους μας, πατεράδες και μανάδες μας, τον ανθρωπισμό τους και τις ενέργειές τους, τα κατορθώματά τους.

Η παρελθοντολογία με τραβάει με πάθος και με όρεξη, γιατί αντλούμε ευεργετικές δυνάμεις για τη ζωή μας, αλλά και με σκοπό να μαθαίνουν οι νεώτεροι και να αναθυμούνται νοσταλγικά οι παλιοί τα περασμένα, τα διαβατικά, τα πεπραγμένα «μεγαλεία» σε άλλες εποχές και χρόνους. Κατά αυτό τον τρόπο γίνεται και συντελείται μια διέγερση, μια ανάπλαση, μια σωστή καταγραφή που θα μιλάει για όσα έχουν συμβεί.

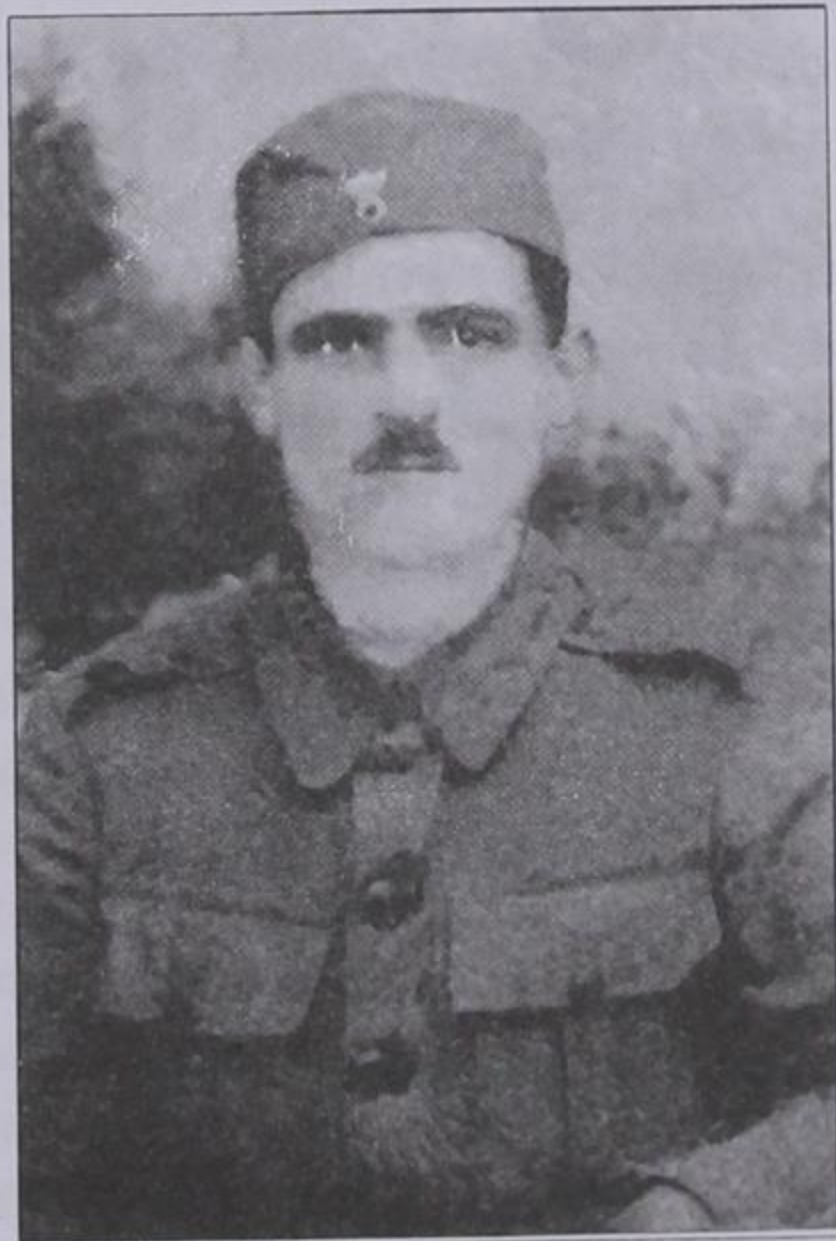
Σπύρος Γκουγκέτας, 41 ετών,
γεν. 1901 (στρατιώτης), άφησε
ορφανή οικογένεια 7 ατόμων.

Γιάννης Γκουγκέτας, 27 ετών,
γεν. 1915 (με πολιτική στολή),
άγαμος.

Αλκιβιάδης Κωτούλας, 27 ετών,
γεν. 1915 (στρατιώτης), έγγαμος,
άφησε χήρα και παιδί.

Απόστολος Κυράτσης, 27 ετών,
γεν. 1915 (στρατιώτης), ορφανή
οικογένεια 5 ατόμων.

Σελίδα Λαϊκής Παράδοσης

Γράφει η Κατερίνα Δ. Σαμαρά, Φιλολόγος Πανεπιστημίου Αθηνών

Από αφορμή ερωτήσεων πολλών συγχωριανών μας, τι είναι η Λαογραφία σαν επιστήμη, τους απαντώ, ότι Λαογραφία είναι η συγκέντρωση των θρύλων, των παροιμιών, των γνωμικών, των τραγουδιών, της ιστορίας, των λαϊκών τεχνών κ.τ.λ. ενός λαού, και προκειμένου της χώρας μας, Για να γνωρίσουμε το βιοτικό και πολιτιστικό ύψος μιας κοινωνίας, ενός λαού, είναι απαραίτητο να πληροφορηθούμε τις ενασχολήσεις και τις συνήθειές του. Γι' αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο το έργο της συγκέντρωσης του λαογραφικού υλικού του χωριού μας. Δεν πρέπει να φεισθείς μακροχρονίου κόπου και εξόδων, ώστε οι μέλλοντες ερευνητές να μπορέσουν να συνεχίσουν την εξερεύνηση και τη συγκέντρωση του υλικού αυτού.

Στο σημερινό σημείωμά μου θα καταγράψω λίγα ΑΝΕΚΔΟΤΑ (σύμμεικτα) που τ' άκουσα από τον πατατέρα μας, πριν λίγο καιρό, σε κάποιες στιγμές ευθυμίας σε οικογενειακή συγκέντρωση.

• ΤΙ ΝΑ ΣΟΥ ΠΡΩΤΟΘΥΜΗΘΩ

Κάποιος δάσκαλος στα παλιά χρόνια στο χωριό μας (τότε λέγονταν Αστική Σχολή Κερασόβου), μετά το θάνατο της γυναίκας του, ήρθε στο σχολείο και είπε, παιδιά, ερχόμενος εδώ το πρωί, συνάντησα στο δρόμο μια γυναίκα, η οποία με συλληπήθηκε, και τότε θυμήθηκα το μύθο του Αισώπου, που ένας άνθρωπος κλωτσούσε

ένα κρεμμύδι και το κρεμμύδι του έλεγε, γιατί με χτυπάς, τι σου έκανα; Και ο άνθρωπος του είπε: Τι να σου πρωτοθυμηθώ, τις καούρες ή τα δάκρυα που με έκανες να χύνω;

Η γυναίκα του είχε χάσει τα λογικά της από χρόνια.

• ΕΙΜΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΪΔΑΡΟ ΚΑΒΑΛΑ

Ξέρετε πώς βγήκε το ανέκδοτο αυτό; Στα πολύ μακρινά χρόνια, στο μακρινό παρελθόν, διηγούνταν ότι σε κάποια χωριά της χώρας μας τηρούσαν το εξής έθιμο: Εάν συνελάμβαναν κάποια γυναίκα να πορνεύεται, την έβαζαν επάνω σε ένα γάιδαρο και την περιέφεραν στους δρόμους του χωριού ή της κωμόπολης και την περιγελούσαν. Κάποια γυναίκα, η οποία είχε πάθει αυτή την διαπόμπευση, μετά από πάροδο αρκετού καιρού, επεθύμησε να συνευρεθεί με άντρα και είπε: Πάλι για το γάιδαρο καβάλα είμαι.

• ΩΟΝ (Αυγό)

— Ωόν φιλεί, πόσο μάλλον των χηνών.

Το ανωτέρω έλεγε, κατά τη διήγηση του πατέρα μας, ο μακαρίτης ο Βασίλης Αθαν. Τζίνας, ο πρακτικός γιατρός του χωριού μας, προπολεμικά και μετά, σε πολλούς αγράμματους ανθρώπους του χωριού μας, πειράζοντας αυτούς, δηλαδή, τι σημαίνει αυτό, να δώσουν την ερμηνεία, αλλά φυσικά οι ερωτούμενοι δεν ήξεραν, δεν

γνώριζαν την απάντηση. Τότε αυτός, σαν γνώστης, απαντούσε ότι το αυγό της κότας το αγαπούμε πολύ, πόσο μάλλον τα αυγά της χήνας που είναι πολύ μεγαλύτερα, άρα έχουν περιεχόμενο περισσότερο.

Παράμοιο είναι και αυτό. Κάποτε ένας δάσκαλος διορισμένος σε κάποιο χωριό, μια ημέρα είπε στους μαθητές του: Αύριο θα έχουμε το μάθημα περί του αυγού, να φέρει ο καθένας από ένα αυγό. Άλλη μέρα τους είπε: Αύριο, θα έχουμε το μάθημα για την όρνιθα (κότα), να φέρει ένας μια κότα. Κατά αυτόν τον τρόπο συγκέντρωσε αρκετά αυγά για τον εαυτό του και μια κότα. Πενία τέχνες κατεργάζεται, έλεγαν οι αρχαίοι ημών πρόγονοι.

• ΠΑΤΑ ΣΙΔΕΡΟ

Τούτο συμβαίνει ακόμη και σήμερα, τον 21ο αιώνα.

Όταν κάποιος ασθενής επιστρέψει από νοσοκομείο στο σπίτι του, στην είσοδο του σπιτιού του, του βάζουν ένα σίδερο, λέγοντάς του, πάτα σίδερο για να γίνεις σιδερένιος.

• Γνωμικά σοφών ανθρώπων-λαών

– Όταν μοιράζεστε τη χαρά, τη διπλασιάζετε. Όταν μοιράζεστε τη λύπη, την κόβετε στη μέση.

– Ο μεγαλύτερος εχθρός μας είναι ο εαυτός μας.

– Ο φθόνος είναι μια τάση, μια μανία του ανθρώπου. Δεν μπορεί να υποφέρει το καλό και την επιτυχία των άλλων.

– Η επιτυχία δεν μετράται τόσο από τη θέση που κάποιος κατέκτησε

στη ζωή, όσο από τα εμπόδια που χρειάστηκε να ξεπεράσει ώστε να φθάσει εκεί που έφτασε.

– Η αρετή που επαινείται, μεγαλώνει σαν δέντρο.

– Το αδύναμο καλάμι σκύβει στον μανιασμένο αέρα, ορθώνεται όμως αμέσως όταν περάσει η θύελλα.

Αυτά για γνώση όλων μας.

• Πρόσωπα και γεγονότα

14 Φεβρουαρίου, οσίου Δαμιανού. Την ανωτέρω ημερομηνία, η Ορθόδοξη Εκκλησία μας τιμά την ιερή μνήμη του οσίου Δαμιανού. Ο όσιος μαρτύρησε στη Λάρισα το 1568 μ.Χ. Αρνήθηκε να αλλάξει την πίστη του και οι Τούρκοι τον έριξαν στην πυρά. Η 14η Φεβρουαρίου θεωρείται και ημέρα εορτής των ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ, ημέρα του «Αγίου Βαλεντίνου». Η γιορτή αυτή είναι ξενόφερτη στη χώρα μας, δυτικής προέλευσης χωρίς να δικαιολογείται πάντως η ύπαρξή της από το βίο του Αγίου Βαλεντίνου, της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Πιθανόν η εορτή αυτή να συνδέεται με τη γιορτή της γονιμότητας (Λουμπερκάλια), που γιορτάζονταν από τους αρχαίους Ρωμαίους στις 15 Φεβρουαρίου. Η Ρωμαιοκαθολική και η Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία, πήραν πολλά πράγματα από τις αρχαίες θρησκείες, τις ειδωλολατρικές, τα διατήρησαν, αλλά προσαρμοσμένα στη Χριστιανική θρησκεία. Ένα από αυτά, είναι και η γιορτή αυτή, που είναι ξενόφερτη στη χώρα μας, όπως γράφτηκε, αλλά μάλλον πρόκειται για καθαρά εμπορική πράξη.

ΜΟΝΟ Ο ΘΕΟΣ ΜΠΟΡΕΙ

Αγία Παρασκευή, 12/09/2002

Αξιότιμε κ. Διευθυντά,

Πολύς, και σωστά, γίνεται λόγος για το ποιοι θα είναι υποψήφιοι για τις δημοτικές εκλογές που θα γίνουν τον Οκτώβριο. Θα μου επιτρέψετε να μην εκφράσω τις απόψεις μου για τους μεγάλους δήμους, είναι αλλουνού παπά Ευαγγέλια αυτά. Επειδή κατάγομαι από κοινότητα που καταργήθηκε με το καποδιστριακό νομοσχέδιο και οι συγχωριανοί μου αντιδράσανε και συνεχίζουν να αντιδρούν, θα ήθελα να σας επισημάνω τα εξής:

Εάν πάτε προς τους δήμους της επαρχίας, εκεί που θα δείτε κάτι να κινείται, είναι οι έδρες των δήμων. Τα χωριά που συνεχώς φθίνουν συνεχίζουν τον κατηφορικό δρόμο της εξαφάνισης και της ερήμωσης. Δυστυχώς για εμάς και μετά από εμάς που γεννήθηκαμε στα χωριά μας το αποτέλεσμα θα είναι τραγικό. Και πώς να μην είναι, όταν το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι. Πόσοι από τους δημάρχους που είναι τώρα δεν είναι και δεν ήτανε δημόσιοι υπάλληλοι; Ελάχιστοι. Τι θέλω να πω μ' αυτό, για να μην παρεξηγηθώ. Εμείς που καταγόμαστε από τα μέρη αυτά δυστυχώς φύγαμε γιατί δεν μπορούσαμε να ζήσουμε εκεί. Οι εναπομείναντες στα χωριά μας πολλοί λίγοι. Και με

τα όποια προσόντα διέθεταν προσπαθούσαν σαν κοινοτάρχες να μπαλώσουν με τα λίγα ψίχουλα που τους έδινε το κράτος των Αθηνών τα προβλήματα που υπήρχαν. Έτσι τα παιδιά που ήτανε υπάλληλοι του δημοσίου και των ΔΕΚΟ, ενώ δεν μένανε στα χωριά, αναγκαστήκανε να αναλάβουν τις τύχες της γενέτειράς τους. Έτσι βρεθήκανε να συνεχίζουν να βρίσκονται στα κοινά και στους καποδιστριακούς δήμους. Τους βάλαμε λοιπόν όλους στο τσουβάλι και συνεχίσαμε σχεδόν με τα ίδια για ανανέωση και πρόοδο. Τα αποτελέσματα τα βλέπουμε.

Για τους νομάρχες τι να πει κανείς; Κατά την άποψή μου είναι διακοσμητικά στοιχεία. Τους τα πήρανε όλα βάζοντας έναν επιστάτη κομματικό στην κάθε περιφέρεια. Έτσι, με αυτή τη διοίκηση μπήκαμε στην Ευρώπη, έχουμε και ευρώ στα χέρια μας και πιστέψαμε ότι γίναμε Ευρωπαίοι. Μαύρο φίδι που μας έφαγε. Και γιατί τα γράφω αυτά:

Το χωριό μου, η Αγία Παρασκευή, πρώην Κεράσοβο, υπήρξε κατά το παρελθόν κεφαλοχώρι. Πάνω από δύο χιλιάδες κατοίκους είχε πριν σαράντα χρόνια. Σήμερα είναι από τα δύο τρία μεγαλύτερα χωριά της επαρχίας Κονίτσης. Με έκταση

65 χιλιάδων στρεμμάτων με δάση πανέμορφα, με νερά πάρα πολλά και βοσκοτόπια πάνω από 40 χιλιάδες στρέμματα. Τα σημερινά βοσκοτόπια υπήρξαν κατά το παρελθόν καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Αυτό λοιπόν το μεγάλο χωριό και τα περισσότερα αν όχι όλα τα γύρω χωριά, δεν έχουν τίτλους κυριότητας, ενώ οι αρβανίτες της Αττικής έχουνε. Ιδού το μέγα κράτος των Ελλήνων. Έρχονται τα προγράμματα από την Ε.Ε. για τα οικοπάρακα. Τρέχα τώρα εσύ να βρεις τον προπάππο του προπάππου σου να σου πει γιατί πήγε εκεί επάνω να ζήσει και δεν κάθισε στον Τούρκο να τον χαϊδέψει. Τα δάση με μία μονοκοντυλιά επί Μεταξά τα κάνανε κοινοτικά. Στείλανε και κάνα δύο δασικούς υπαλλήλους εκεί επάνω και μόλις έκοβες κανένα ξύλο για τη φωτιά σου τραβούσε μήνυση, σε τύλιγε και σε μια κόλλα χαρτί και σε έκανε να φύγεις γρηγορότερα από εκεί να πας να γίνεις εργάτης στα ξένα, λες και ήτανε βαλτοί.

Και ερχόμαστε τώρα στην σημερινή κατάσταση. Έχεις νερά πλούσια τα ελέη του Θεού, που φεύγουν και πάνε στην Αλβανία. Και εκεί που είσαι έτοιμος να κάνεις έναν υδροηλεκτρικό σταθμό με 3,5 μεγαβάτ, σου τραβάει ένα νόμο το κράτος των Αθηνών και σου λέγει πως μόνο 2% δικαιούσαι εσύ που έχεις το νερό, ενώ τα υπόλοιπα θα τα πάρουν οι πλούσιοι κατασκευα-

στές για να γίνουν πλουσιότεροι. Αυτοί όλοι είναι από την ίδια φάρα και αλληλοβοηθούνται. Νέα απόγνωση για αυτούς που φυλάνε Θερμοπύλες και νέοι αγώνες, βλέπε τους ηρωικούς κατοίκους του Ανελίου. Και φέρε πετρέλαια να παράγεις ρεύμα και πλήρωσε εσύ κοσμάκη για να μην χάσουν τα κέρδη τους οι εφοπλιστές.

Και έρχομαι στα πολυβασανισμένα οικοπάρακα. Αντί να σε καλέσουν να σου πουν τι μπορείς να κάνεις, αφού έχεις στην κατοχή σου χιλιάδες στρέμματα, για να πάρεις εσύ τα λεφτά, που μένεις εκεί, φτιάχνουν διάφοροι «έξυπνοι» εταιρίες και πέφτεις εσύ στη φάκα και παίρνουν το κρέας αυτοκαι σου δίνουν κι εσένα το κόκαλο για γλείψιμο. Άντε τώρα, αξιότιμε κ. Διευθυντά, να πάει ο τόπος μπροστά και με τέτοιες υποδομές να ξεφύγω εγώ σαν Ηπειρώτης από την τελευταία θέση της Ευρώπης. Ο Θεός να βάλει το χέρι του.

Με τιμή,
Παντελής Τσούμπανος

Σ.Σ.

Αλήθεια, πού απευθύνεται αυτή η επιστολή; Εστάλη στο περιοδικό μας για δημοσίευση. Τι συμπέρασμα βγαίνει; Αν απευθυνόταν σε κάποια εφημερίδα, θα έπρεπε να γράφονταν αυτή, ίσως τότε να υπήρχε κάποιο νόημα, αλλά τώρα;

Εκλογές στην Ομοσπονδία μας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας

Την Κυριακή 24 του Νοεμβρίου 2002, στο ξενοδοχείο «STANLEY», του συμπατριώτη Ρόζου από Πύργο Κόνιτσας, πραγματοποιήθηκε σε ιδιαίτερα ευχάριστη ατμόσφαιρα και με μεγάλη συμμετοχή των μελών της Ομοσπονδίας μας, η προγραμματισμένη Γενική Συνέλευση των μελών για εκλογή Διοικητικών Οργάνων αυτής (ΔΣ. και Εξελεγκτικής Επιτροπής).

Η απολογιστική λογοδοσία έγινε μέσα σε ήρεμο και γαλήνιο κλίμα, αποφεύγοντας ακρότητες, αντεγκλίσεις και εκνευρισμούς. Ο απερχόμενος πρόεδρος λογοδότησε για τα πεπραγμένα της απερχόμενης Διοίκησης, τα οποία εγκρίθηκαν ομόφωνα από τα παριστάμενα μέλη. Με δυο λόγια, θα μπορούσε κάποιος να ισχυρισθεί ότι πράγματι η Γενική Συνέλευση των μελών από απολογιστική-συνηθισμένη μετατράπηκε σε μια Ημερίδα-Συνέδριο καλύτερ Αναπτυξιακό, εφόσον είχε όλα τα χαρακτηριστικά του.

Πέραν του απερχόμενου Προέδρου κ. Μιχάλη Μαρτσέκη, το λόγο πήραν σχεδόν όλοι οι υποψήφιοι για το νέο Δ.Σ. και Εξελεγκτική Επιτροπή της Ομοσπονδίας μας. Όλοι τους παρουσίασαν ενδιαφέρουσες, εποικοδομητικές-εξειδικευμένες προτάσεις για ανάπτυξη-πρόοδο-προκοπή των χωριών μας. Δεν παρέλειψαν και την κριτική τους προς την κεντρική εξουσία για την παντελή εγκατάλειψη της επαρχίας μας,

των ολίγων ηλικιωμένων κυρίως ατόμων που έμειναν ακόμη σ' αυτά, δίχως ιατρική φροντίδα, επαρκές οδικό δίκτυο και κυρίως χωρίς συνθήκες ασφάλειας, εφόσον είναι σε όλους γνωστό πόσες κλοπές, βιαιοπραγίες και άλλα εγκλήματα γίνονται σε βάρος των κατοίκων των χωριών μας.

Για δεύτερη φορά, πρώτη η κα Ελένη Ζάρα, από όσα γνωρίζουμε, στις αρχαιρεσίες αυτές, έθεσε υποψηφιότητα και ο γράφων, από μέρους της Αδελφότητάς μας. Στα λίγα λόγια της ομιλίας του, εφόσον στα περισσότερα είχε καλυφθεί από τους προλαλήσαντες-συνυποψηφίους, αναφέρθηκε στην κατασκευή του μικρού υδροηλεκτρικού σταθμού του Κιρασόβου, το οποίο αν και άρχισε να συζητείται και να γίνονται προμελέτες-μελέτες από το Ενεργειακό Κέντρο Ηπείρου εδώ και 4-5 χρόνια, καρκινοβατεί ακόμη, καθυστερεί και δεν γνωρίζουμε αν τελικά κριθεί βιώσιμο-παραγωγικό. Πέραν του οικονομικού όφελους του Αγροτικού Συν/σμού του χωριού μας, θα έδινε δουλειά-εργασία μόνιμη και σε 4-5 κατοίκους του χωριού μας, επισκευή και συντήρηση δρόμου κ.τ.λ.

Δεύτερο θέμα, έθιξε τη διαφορά μας που έχουμε με το Ελληνικό Δημόσιο για την κυριότητα του δάσους Ριαχόβου. Ναι μεν έχουμε ήδη δικαστικό αγώνα μαζί του, πλην όμως καλό και φρόνιμο είναι να επιδιωχθεί και τυχόν Διοικητική λύση στη

διαφορά μας αυτή με το Δημόσιο, πράγμα που είναι πιο εύκολο και ανέξοδο για τον Συν/σμό μας, ενώ οι δικαστικοί αγώνες είναι υπολυετείς και πολυέξοδοι-δαπανηροί για το βαλάντιό μας.

Τρίτο μεγάλο θέμα που έθιξε είναι ο «Καποδίστριας», η ακούσια και ετσιθελική κατάργηση της Κοινότητάς μας και η υποχρεωτική συνένωση αυτής με άλλα 23 χωριά στο Δήμο της Κόνιτσας πράγμα που εμείς οι Κιρασοβίτες-τισσες με βδελυγμία έχουμε απορρίψει ασυζητητί από την πρώτη κιόλας στιγμή της ισχύος του νόμου «Καποδίστρια» του 1998. Γι' αυτό και οι τέσσερις (4) μεγάλες-πανηγυρικές ΑΠΟΧΕΣ από τις ΚΑΛΠΕΣ στις εκλογικές διαδικασίες του 1998, 1999, 2000 και 2002.

Για τα μεγάλα αυτά Κιρασοβίτικα προβλήματα που μας αφορούν άμεσα, ο γράφων υποψήφιος εξέφρασε μεν προς την Διοίκηση της Ομοσπονδίας μας τις Κιρασοβίτικες ευχαριστίες για τις ενέργειες αυτής προς την πολιτεία, μέσω της Ηπειρωτικής Συνομοσπονδίας, ώστε να μείνει το Κεράσοβο Κοινότητα, εφόσον πληροί τις ιστορικές-οικονομικές και κοινωνικές προϋποθέσεις, προ της ισχύος του «Καποδίστρια» όλα αυτά, πλην όμως τώρα ζήτησε να γίνει πιο ενεργητική, να σταθεί και πάλι στο πλάι μας πιο δραστήρια, ώστε από κοινού να πιέσουμε για λύση του προβλήματός μας.

Τώρα, με τη συμμετοχή του μέλους — γράφοντος — της Αδελφότητάς μας στη Διοίκηση της Ομοσπονδίας μας, θα έχουμε άμεσο λόγο στα ζητήματα και στη λήψη των αποφάσεων-δράσεων αυτής. Το

σκεπτικό της συμμετοχής εκεί σκόπευε και πέτυχε απόλυτα.

Ένα μεγάλο **ευχαριστώ** από μέρους του γράφοντος, για την εκλογή του ανήκει τόσο στα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας όσο και στα άλλα μέλη των άλλων Αδελφοτήτων, που τον τίμησαν με την ψήφο τους, εκλέγοντάς τον μέλος της νέας Διοίκησης της Ομοσπονδίας μας.

Μετά το πέρας των εργασιών έγιναν οι αρχαιρεσίες και αναδείχθηκε το νέο Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας, που συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

- Πρόεδρος, κ. **Μιχάλης Μαρτσέκης** (Πυρσόγιαννη), δικηγόρος.
- Α Αντιπρόεδρος, κ. **Κ. Αθανασόπουλος** (Οξυά), εκπαιδευτικός.
- Β Αντιπρόεδρος, κ. **Κ. Νούτσης** (Ασημοχώρι), γιατρός.
- Γεν. Γραμματέας, κα **Νίκη Γκουτουβά** (Αμάραντος), δικηγόρος.
- Ταμίας κ. **Αθαν. Κίτσιος** (Πεκλάρι), δημ. υπάλληλος.
- Έφοροι πολιτισμού: α) **Αλ. Παπαχρήστου** (Καστάνιανη), μουσικός ΚΟΑ, β) **Δημ. Σαμαράς** (Κεράσοβο), συνταξιούχος.
- Έφορος Τύπου & Δημ. Σχέσεων: κ. **Πασχάλης Μανώλης** (Λαγκάδα), ιδ. υπάλληλος.
- Έφορος Επαφών με Αδελφότητες: κ. **Βασ. Γιαννούλης** (Ασημοχώρι), επιχειρηματίας.

Ευχόμαστε από καρδιάς σιδεροκέφαλοι να είναι και καλή επιτυχία στο έργο τους για το καλό και την πρόοδο-προκοπή των χωριών μας.

Τ.Α.Σ.

Ένα στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

• Στις 24 του Δεκεμβρίου 2002, παραμονές Χριστουγέννων, έπαψε να χτυπάει η καρδιά του αγαπητού μας συγχωριανού, φίλου και συγκάτοικου στα μαθητικά Γυμνασιακά μας χρόνια στην Κόνιτσα της δεκαετίας του 1950, **Χριστόφορου Κ. Παπακώστα**, ετών 68. Ο θάνατός του δεν ήταν ξαφνικός, μάλλον αναμενόμενος, γιατί ήταν άρρωστος από 2-3 χρόνια, έπασχε από παραλυσία του σώματος.

Για τον γράφοντα είναι τιμή μεγάλη ν' αποχαιρετήσει, έστω και από την στήλη αυτή, τον παλιό του φίλο και συγκάτοικο στα Γυμνασιακά τους χρόνια στην Κόνιτσα, τότε στα δύσκολα χρόνια των 1951-1953, που οι σπουδές των πρώτων μαθητών από το χωριό μας στο Γυμνάσιο, ήταν για τις φτωχές οικογένειές μας, δυσβάσταχτες οικονομικά. Παρόλα αυτά, η θέληση, τόσο των οικογενειών μας, όσο και ημών των ιδίων για γράμματα, νίκησαν αυτές τις αντιξοότητες της ζωής μας. Μένουν όμως ανεξίτηλα στην παιδική μας μνήμη, οι δυσκολίες εκείνης της περιόδου, όταν περιμέναμε, τότε χορτασμένοι και τότε πεινασμένοι-ξεπαγιασμένοι, να πάρουμε τον τρουβά με τα λίγα τρόφιμα και τα ξύλα που μας στέλναν οι μανάδες μας από το χωριό με τα φορτηγά αυτοκίνητα των Παπαζήση, ΓΒαγενά, Τάκη Τέλλη, Οδυσσέα Γαλάνη, Παναγιώτη Ζάρα. Ξεχνιούνται ποτέ

τα παγούρια με το γάλα και τα πιλάφια της μακαρίτισσας Πανάγιως Κώστα Παπακώστα; Έτσι μάθαμε τα γράμματα εμείς τότε.

Ο μακαρίτης Χριστόφορος, θετός γιος του Κώστα Παπακώστα, από τις πρώτες ημέρες της ζωής του μεγάλωσε με αγάπη, στοργή και φροντίδα μεγάλη, εφόσον δεν είχαν δικά τους παιδιά, πολύ καλύτερα από άλλα παιδιά, φυσικά των γονιών τους. Παντρεύτηκε ανεψιά των θετών γονιών του, απέκτησε παιδιά και εγγόνια, χάρηκε την οικογενειακή ευτυχία και γαλήνη, σαν φυσικός στοργικός πατέρας, αυτών που ο ίδιος είχε στερηθεί από γεννήσεώς του. Έπραξε όμως ένα μεγάλο λάθος στη ζωή του, πόνεσε και στενοχώρησε πάρα πολύ τη θετή του μάνα, στα στερνά χρόνια της ζωής του. Είθε ο καλός Θεός μας να τον συγχωρήσει και τώρα να αναπαύεται δίπλα στην ψυχούλα της. Να μη ξεχνούμε ποτέ όλοι μας εκείνους τους στίχους του ποιητή:

«...Μάνα ο γιος, μάνα και ο γέρος, μάνα ακούς σε κάθε μέρος, αχ τι όνομα γλυκό!!...»

Καλό σου ταξίδι, αγαπητέ παλιόφιλε και συγκάτοικε Χριστόφορε, και ελαφρύ να είναι το Κιρασοβίτικο χώμα που σε σκεπάζει. Εμείς θα σε σκεφτόμαστε πάντα με αγάπη και τιμή.

Αιώνια η μνήμη σου.

Τ.Α.Σ.

Κοινωνική ζωή

Γάμος:

• Στις 19 του Γενάρη του 2003 το ζευγάρι Κώστας-Βάια Ζήση Τσιάτσιου, πάντρεψαν το γιο τους Αποστόλη με την εκλεκτή της καρδιάς του Ανδριάνα Παπάθανασίου στην εκκλησία του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών Αθηνών. Παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς και φίλοι. *Ευχόμαστε από καρδιάς στο νέο ζευγάρι και ανίψια μας, να ζήσουν ευτυχισμένα με υγεία, χαρά και προκοπή και στους ευτυχείς γονείς-πρωτοξάδέρφια μας, να τους ζήσουν και να καμαρώσουν με πολλούς απογόνους.*

Γέννηση

• Το ζευγάρι Νεκτάριος-Χριστίνα Γ. Έξαρχου (Μπραχάμι) απέκτησαν το πρώτο τους παιδί που είναι αγοράκι. *Ευχόμαστε στο ευτυχές ζευγάρι και στην γιαγιά του Πολυξένη, να τους ζήσει το νεογέννητο αγοράκι τους και να χαρούν και στα βαπτίσιμα του.*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

• Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας ευχαριστεί και πάλι θερμά τις κυρίες: Χριστίνα Νικόλα Κοταδήμου και Ιφιγένεια Ηλία Βάσιου που για πολλοστή φορά πρόσφεραν και φέτος λίγο αίμα στην Τράπεζα αίματος που τηρεί η Αδελφότητά μας, αλλά που έχει στερέψει ελλείψει αιμοδοτών. Το παράδειγμά τους είναι ανάγκη να το μιμηθούν οι νέοι συγχωριανοί μας. Δεν υπάρχει προσφορά, παρ' όλες τις εκκλήσεις που γίνονται.

• Το Δ.Σ. και η Εξελεγκτική Επιτροπή της Αδελφότητάς μας επιθυμούν και δημόσια να εκφράσουν τις ευχαριστίες τους προς τους χορηγούς της Λαχειοφόρου Αγοράς (150 € ο καθένας), της κοινής σύνεστιάσης των μελών και των φίλων της Αδελφότητάς μας, της 15 Φεβρουαρίου 2002, που είναι οι εξής:

Αποστόλου Νικόλαος του Αποστόλη, Γαλάνης Απόστολος του Οδυσσέα, Γελαδάρης Δημήτριος & Γκούτσιος Βασίλειος, Ζιούλης Γεώργιος & Ζιούλης Λάζαρος, Ζιούλης Κων/νος του Αχιλλέα, Κουκούμης Κων/νος & Κουκούμης Ιω-

άννης, Παναγιώτου Γεώργιος & Ζήκας Παναγιώτης, Παπαγεωργίου Γεώργιος & Σαμαράς Νικόλαος, Παπανικολάου Γεώργιος & Παπανικολάου Θεόδωρος, Παπανικολάου Χρήστος & Παπανικολάου Κων/νος, Πατσάκας Θωμάς- σύζυγος Χρυσ. Τσιάτσιου, Σελτσιώτης Νικόλαος & υιοί, Τζίνας Νικηφόρος του Αποστόλη, Τσιάτσιος Δημήτριος του Σπυρίδωνος.

• Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας, Αμαράντου Κόνιτσας, μέλος της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας, αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημόσια, μέσω του περιοδικού σας, τόσο τον Τάκη Σαμαρά, νυν μέλος του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας μας, όσο και την χορ/σσα κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση, και τον χορευτικό όμιλο των παιδιών των Κιρασοβιτών που μας τίμησαν με την παρουσία τους στον ετήσιο αποκριάτικο χορό μας στις 21 Φεβρουαρίου του 2003.

Ο Πρόεδρος, **Κ. Παναγιωτίδης**

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας και η σύνταξη του περιοδικού μας, συγχαίρουν θερμά την Αρετή Αθ. Ζήκα, που περάτωσε τις ιατρικές της σπουδές στην Ιταλία και έλαβε το πτυχίο της Ιατρικής. Εύχονται καλή σταδιοδρομία και στους ευτυχείς γονείς της να την χαίρονται.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Οι οικογένειες Δημήτρη Αντ. Σαμαρά και Δημήτρη Π. Νάκου, αισθάνονται την υποχρέωση να ευχαριστήσουν και δημόσια, μέσω του περιοδικού μας, τον κ. Ξεν. ΤΣΑΡΟΥΧΑ, ιατρό παθολόγο, Επιμελητή Α Ε.Σ.Υ. του Νοσ/μείου «ΕΛΠΙΣ» Αθηνών, γαμπρό του Κώστα Β. Τζίνα στην κόρη του Δέσποινα, για το μεγάλο ενδιαφέρον και τις φροντίδες που επέδειξε κατά το χρόνο νοσηλείας του γράφοντος και της μητέρας του Δημ. Π. Νάκου στο νοσοκομείο.

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Γκούτσιος Κώστας	€	20	Μπουμπούκης Χρήστος	Δολ. Αυστραλίας	50
Σιάφης Ηλίας	»	15	(Ειρήνη Π. Σαμαρά)		
Νικόλαος Δ. Μανέκας	»	5	Αποστόλου Απόστολος	€	50
Στρασιάνης Βασίλης	»	15	Κωτούλας Φώτης	»	20
Καραμήτσης Χρήστος	»	30	Βάιλας Κώστας Ηλία	»	10
Γκουγκέτας Γιώργος	»	30	Πανταζή Πολυξένη	»	15
Σαμαράς Πέτρος	»	20	Τζίνας Βαγγέλης Αποστ.	»	20
Πασιάς Δημήτρης	»	20	Πανταζής Κώστας Σπύρου	»	20
Πασιάς Βασιλῆης	»	20	Μπούρλος Παναγιώτης (σύζ. Δήμ. Τζίνα)	»	15
Σταυρούλα Ιωάν. Γκούτσιου	»	15	Τζίνας Απόστολος Ευάγγ.	»	15
Ελένη Ιωάν. Γκούτσιου παντ.	»	15	Νάκος Γρηγόρης Αποστ.	»	20
Παπανικολάου Χρήστος	»	30	Βάιλα Μαριάνθη	»	20
Σκαλωμένος Αθαν.	»	20	Νταγκουβάνος Νικόλας	»	25
Ζήκας Αθανάσιος	»	20	Πασιάς Δημήτρης Αχιλ.	»	10
Ζιούλης Κώστας Λαζ.	»	10	Γεωργίου Γιώργος Θωμά	»	200
Ζιούλης Γιάννης	»	10	Σκαλωμένος Δημ. Αθαν.	»	15
Κυρίτσης Λάζαρος	»	10	Γεωργίου Γιάννης Θωμά	»	15
Κότινα Λευκοθέα	»	10	Κουκούμης Γιάννης Δημ.	»	20
Καρβελά Ελένη	»	20	Παπανικολάου Δημήτρης Αποστ.	»	50
Σελτσιώτη Ιφιγένεια	»	15	Νταγκουβάνος Ευάγγελος	»	10
Ζήκας Γιώργος Αχιλ.	»	20	Κυράτσης Γιώργος	»	100
Τσιάτσιος Δημήτρης Σπύρου	»	20	Κουτσογιάννης Αντώνιος	»	5
Κότινα Κατίνα	»	20	Νάκος Κώστας Ευαγγ.	»	10
Κότινα Αρετή	»	20	Δημητρίου Άγγελος	»	30
Παπαδήμος Νίκος	»	30	Σκαλωμένος Βασίλης Κώστα	»	30
Τζίνας Ορέστης	»	20	Σκαλωμένος Κώστας Ιωάν.	»	20
Μακρυγιάννης Οδυσσεάς	»	15	Γαλάνης Γιάννης Παντ.	»	5
Μακρυγιάννης Χρήστος	»	15	Σελτσιώτης Προκοόπης	»	10
Κωτούλας Γιάννης Μιχ.	»	15	Τσιάτσιος Παντελής	»	10
Παπανικολάου Γιώργος Βασ.	»	10	Τέλλης Παντελής Βασ.	»	30
Παπανικολάου Λάζαρος Βασ.	»	50	Ζούκας Κώστας (Παναγιά Καλαμπάκας)	»	50
Τσαραμπάρης Γιάννης	»	20	Πασιάς Χρυσόστομος	»	30
Σαμαράς Δημήτριος Παύλου	»	20	Μανέκας Γιώργος	»	30
Γελαδάρης Αθανάσιος Αχιλ.	»	20	Σιάφης Γιάννης	»	20
Παπανικολάου Κώστας Χρήστου	»	20	Νταγκουβάνος Δημ. (Κακοπλεύρι Καλ/κας)	»	40
Βάλλας Τηλέμαχος (Κανάλια)	»	30	Παναγιώτου Χρήστος	»	40
Σαμαράς Δημήτρης Ανδρ.	»	20	Κυρίτσης Χαράλαμπος	»	20
Κουκούμη Μαριάνθη	»	10	Παπαγιάννης Γιώργος	»	10
Κουκούμη Μαριάνθη-Κουκούμης Βασίλης (στη μνήμη συζύγου-πατρός)	»	20	Γελαδάρης Νικόλας Αχιλ.	»	20
Δράμης Ιωάννης (Ιφιγ. Παπαγεωργίου)	»	15	Πασιάς Ανέστης	»	15
			Πασιά Άννα	»	15

ΞΕΝΩΝΑΣ · ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ · ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ

“ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ”

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΛΗΡΟΦ.: ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΤΗΛ.: 0655-24215

“ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΜΟΝΙΑ”

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Λένορμαν 166, Αθήνα

(Έναντι Super Market Γαλαξίας)

Τηλ.: 51.54.224 / 094 4332765

093 2649318

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

ΕΠΙΠΛΑ **UNIQUE**

21ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος,

190 09 Πικέρμι Αττικής

Τηλ.: 60.39.635, 60.39.636, Fax: 60.39.694

<http://www.dataunion.gr/clientrs/unique>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT EULENSPIEGEL
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Διεύθυνση: ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών

Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ

Τηλ./fax: 01-26.28.091, 25.86.298

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΩΝ ΑΣΗΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χ. Χαρισιάδης

Χιλλ 2 Πλάκα, 105 58 - Αθήνα, Τηλ.: 32.22.249

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Δέχεται 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ.

Τηλ. Ιατρείου: 60.81.758 - Τηλ. Σπιτιού: 60.02.264

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη - Τηλ.: 86.28.224

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ι. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ - ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΓΡΑΦ.: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4 - ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ. 24.45.870

ΟΙΚ.: ΙΩΝΝΙΝΩΝ 17 - ΙΛΙΟΝ - ΤΗΛ. 26.26.814 ΚΙΝ.: 0977-23.43.29

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστερί, τηλ.: 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστερί

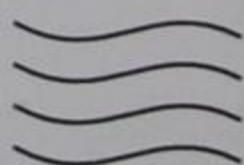
Τηλ. Ιατρείου 010.5742295 - 097.3029101

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ · ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ · ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

*Χαιρετισμός τέως Προέδρου Δ. Σαμαρά στην κοπή της πίτας,
και Πρόεδρος - Αντιπρόεδρος Β. Γκούτσιος - Γ. Παπανικολάου.*

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔ. 424/91 Κ Δ Α